

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

INDBYDELSESSKRIFT

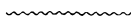
TIL

AFGANGSEXAMEN OG HOVEDEXAMEN

VED

ODENSE KATHEDRALSKOLE

I AARET 1881.

1. Nogle Stykker af Ariost, overs. af Adj. Faber.
2. Skoleefterretninger, af Rektor P. Petersen.

ODENSE.

FYENS STIFTSBOGTRYKKERI.

NOGLE STYKKER

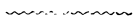
AF

ARIOSTO'S RASENDE ROLAND,

OVERSATTE FRA ITALIENSK

AF

C. G. V. FABER.

Indhold:

Rolands Galskab.....	S. 3.
Det jordiske Paradis.....	S. 17.
Helbredelsen	S. 37.

Rolands Galskab.

Tre og Tyvende Sang.

100. Saa vildt et Løb langt bort fra alle Veje
Tog Saracenen Hest igjennem Lunden,
At Roland tvende Døgn sig rundt saa' dreje
Og dog dens Spor endnu ej havde funden.
Da kom han til en Eng, hvis grønne Leje
Omgav en Bæk, klar som Krystal til Bunden;
Med broget Blomsterpragt var Engen prydet,
Og Træers rige Løvværk Øjet fryded.

101. Der var et Ly mod Middagssolens Pile
For Hjorden og den fredelige Hyrde,
Saa Roland, som var reden mange Mile
Og bar paa Hjelm og Skjold og Pantsrets Byrde,
Strax gik derhen for sig i Mag at hvile.
Der fandt han, hvad der Hjertet kunde myrde,
Hvad ham usigelige Kvaler skabte
Hin Sorgens Dag, da Sjælens Fred han tabte.

102. Da der han saa sig om, ved Bækkens Bredder
Paa mange Stammer fandt han Skrifteegn spredte.
Saasnart for Øjet Skriften klart fremtræder,
Han kjender Haanden strax af sin tilbedte¹⁾.
Her var just et af de beskrevne Steder,
Hvorhen den unge Medor ofte ledte
Fra Hyrdens nære Bo den skjønne Kvinde,
Catais Dronning, nu hans Elskerinde.

103. „Angèlica“ og „Medor“ i hinanden
 Paa hundred Steder ses med Sving og Prikker,
 Og hvert et Bogstav øger Elskovsbranden,
 Som dybt og frygtelig hans Hjerter stikker.
 Paa tusind Maader piner han Forstanden
 For ej at tro, hvorpaa han dog er sikker;
 Ej hans Angèlica jo komme kunde,
 Han tvinger sig at tro, til disse Lunde.

104. Dog, siger han, jeg disse Træk jo kjender,
 Som jeg saa ofte alt har læst og skuet.
 Mon mig ved Medors Navn hun Tanken sender?
 Maaske et digtet Tilnavn hende hued!
 Saadan han sin Opfindsomhed anvender.
 For Haabet at bevare Roland kued
 Den bitre Tvivl, som dybt hans Hjerter naged,
 Og søgte al sin Trøst i Selvbedraget.

105. Men stedse mer han nærer og opflammer
 Mistankens Ild, jo mer han den vil dæmpe;
 Som Fuglen, der paa Flugten Nettet rammer
 Og ej forstaar at fri sig ud med Lempe,
 Med Vingen slaar og derved Garnet strammer
 Saa stærkt tilsidst, at den ej mer kan kjæmpe. —
 — Hvor Bjerget saas en buet Hvælving danne,
 Der Roland kom til Kildens klare Vande.

106. Vedbend og vilde Ranker Porten smykked,
 Hvorom de deres vredne Stammer snoede;
 Til Hvilen her, naar Dagens Hede trykked,
 De elskende sig ofte overlode.
 Her rundtomkring, især hvor Klippen skygged,
 End tættere de tvende Navne stode
 Snart løselig med Kul og Kridt henskevne,
 Snart var med Kniv de varigt ristet blevne.

107. Herhen tilfods gik Greven dybt bedrøvet
 Og saa' ved Aabningen til denne Grotte
 De Ord, hvori sig Medor havde øvet,
 Som nylig skrevne vistaok være maatte;
 Den store Fryd, som her han havde prøvet,
 I Vers og Rim for Øjet klart fremtraadte.
 At i hans Sprog det udført var, jeg gjetter;
 Jeg Meningen deraf i vort fremsætter:

108. Du klare Kilde! Løv, som dig omfatter!
 Du svale Grotte, Grønsvær, Blomster spæde,
 Hvor skjøn Angèlica, Galafrons Datter,
 Mig skjænkede ofte Elskovs fulde Glæde,
 Hvis søde Fryd hvert andet Savn erstatter,
 Mens mangen Bejler ubønhørt maa græde.
 Jeg stakkels Medor kan min Tak kun vise
 Ved nu og altid Eder højt at prise

109. Og bede hver en Elsker eller Pige
 Og hver en Ridder, hver en ædel Kvinde,
 Om hjemme her, om fra et fremmed Rige,
 Som Vejen hid tilfældig skulde finde,
 At de til Grotte, Bæk og Blomst vil sige:
 Gid Sol og Maane mildt paa Eder skinne!
 Gid Nymfers Kor vil Eder huldt beskytte,
 Saa ingen Hyrde hid sin Hjord skal flytte!

110. Det paa arabisk skrevet var, som Greven
 Forstod med samme Lethed som Latinen;
 Blandt mange Sprog, hvori han vel var dreven,
 Fortroligst dette var for Paladinen,
 Som tidt for Skam og Skade frelst var bleven,
 Naar det blandt Maurer hjalp ham ud af Pinen;
 Dog ej han prale med det Held, han ejede:
 Nu voldte det et Tab, som alt opvejede.

111. Det skrevne den ulykkelige læste
 Forfra paa ny for Tanken at forklare,
 Som muligt sig til Ordet kunde fæste;
 Men samme Mening Ordene bevare,
 Og hver Gang, som en iskold Vind der blæste,
 Ham Gysninger igjennem Hjertet fare;
 Tilsidst han stod med Blik og Tanke lænket
 Til Klippen fast, som ingen Trøst ham skjænkede.

112. Af Smerte han sig følte saa betagen,
 At næsten helt han mistede Forstanden.
 Tro den, som af Erfaring kjender Sagen:
 Det er en Smerte, stor som ingen anden.
 Af Sorg paa Brystet ned var sunken Hagen,
 Al Dristighed berøvet mørk var Panden,
 Og ej han kan, saa dybt ham Smerten saarer,
 Til Klagen skaffe Ord, til Graaden Taarer.

113. Med Smertens Hæftighed var Tavshed parret,
 Thi altfor voldsomt strax den frem vil trænge.
 Saadan vi se, det Vandet gaar i Karret,
 Som har til Aabning kun en snever Flænge;
 Naar op og ned det vendes, blir det narret;
 For ud at komme vil det sig anstrænge,
 Men klemmer paa den trange Vej sig inde,
 Saa det kun draabevis kan Udgang finde.

114. Da han igjen lidt rolig saa kan være,
 Han tænker sig, at falsk er hele Brøden;
 At en vil frækt hans elsktes Navn vanære,
 Er nu hans Tro, hans Ønske, Haab i Nøden;
 Skinsygens Vægt man ham vil lade bære
 Saa tung, at den ham drive skal i Døden,
 Og hvo nu end til sligt et Værk var dygtig,
 Han hendes Haand har efterlignet kløgtig.

115. Med et saa svagt og ringe Haab han vækker
 Sit faldne Mod og atter fremad higer.
 Paa Brigliador han atter Tømmen lægger,
 Da Solen alt for Søsterlyset viger.
 Ej langt han kom, før under Skyers Rækker
 Han Røgen ser, som op fra Tage stiger,
 Han hører Hunde gjø og Kvæget brøle,
 En Landsby ser han, der han lidt vil nøle.

116. Mat steg han af; en vakker Svend han kaared,
 Som skulde Brigliadoro se tilgode.
 De Vaaben, Rustningen, han havde baaret,
 Samt gyldne Sporer andre han betroede.
 I samme Hus laa Medor før som saaret,
 Og under Eventyret her han boede.
 Et Leje blot er her Rolands Begjæring,
 Af Smerte mat han trænger ej til Næring.

117. Jo mer han søger Hvile her at finde,
 Des mer han finder Uro kun og Møje:
 Af den forhadte Skrift staar fuld herinde
 Hver Væg, hver Dør, hvert Vindve for hans Øje;
 Han spørge vil, men Læberne sig binde,
 Thi han er bange for at se for nøje,
 For klart, hvad han i Taage helst vil holde,
 At mindre Skade det ham skal forvolde.

118. Kun lidet dog ham nytted Selvbedraget,
 Thi En ham uadspurgt forklarer dette.
 Da Hyrden saa' af Smerte ham betaget,
 Og da hans Sorg han gjerne vilde lette,
 Historien, som saa tidt han har gjentaget,
 Om de to elskende, og som med Rette
 Han havde glædet mange med at melde,
 Han af sig selv begyndte at fortælle.

119. . Hvordan af skjøn Angèlica bevæget
 Han havde baaret Medor til sin Hytte,
 Da haardt han saaret var, og at hun læged
 Hans Saar og vilde aldrig fra ham flytte.
 Men at, da han hun havde vederkvæget,
 Hun saaret blev af Elskovs lumske Skytte,
 Og at den lille Gnist en Ild optændte,
 Som voxed mer og mer, til helt hun brændte.

120. Og uden Hensyn til, at hendes Fader
 Den største Konge var, som Østen kjender,
 Saa dybt hun sig af Elskov bøje lader,
 At hun sig ofrer til en ussel Tjener.
 Paa den Fortælling Hyrden ham forlader
 Og snart med den Juvel tilbagevender,
 Som han Angèlica til Afsked bragte
 Og til en Løn for venligt Herberg rakte.

121. Og denne Slutning faldt som Øxeslaget,
 Der Hodet brat fra Halsen skulde skille,
 Da efter længe ham at have plaget
 Skarpretteren Amor mer ham ej gad drille.
 For Smerten Roland ej vil stryge Flaget,
 Men den ham tvinger, ej han kan den stille,
 I Suk og Taarer gjennem Mund og Øje
 Den bryder ud, og han — han maa sig føje.

122. Først da han slappe kan sin Smertes Tømmer
 Og uden Vidner han sig ene finder,
 Da ud med et der fra hans Øjne strømmer
 En Flod af Taarer over begge Kinder;
 Han sukker, stønner, sig af Smerte ømmer,
 I Sengen vælter sig og rundt sig vinder;
 Saa haard som Sten den synes, og den stikker,
 Som om det Nelder var, hvorpaa han ligger.

123. I denne bitre Nød han tænker atter,
 At her, hvor han i Smerte sig maa strække,
 Har vist nok hun. den utro Kongedatter
 Tidt med sin Boler plejet sig at lægge,
 Og nu en Rædsel han for Lejet fatter,
 Og op saa rask han springer fra dets Dække,
 Som Bonden op fra Græsset farer bange,
 Naar han har Hvile søgt og ser en Slange.

124. Med Gru han Seng og Hus og alt betragter,
 Og snart hans Afskys Maal saa højt er steget,
 At ej han Maanen venter eller agter,
 Om Dagens Skjær har Nattens Hvælving bleget,
 Men strax med Hest og Vaaben bort kun tragter
 Til Skovens Dyb, af intet Liv bevæget,
 Og her, hvor ingen ham kan se og høre,
 Med Raab og Hyl han aabner Smertens Døre.

125. Ej nogen Tid hans Graad, hans Raab forstummer,
 Ej Nat ej Dag han Fred og Hvile nyder;
 Fra Stad og By han flyr; hvor Skoven brummer,
 Den haarde Jord en aaben Seng ham byder;
 Han undres, at i Hovedet han rummer
 En Kilde, som bestandig Vand udgyder,
 Og at paa ny hans Suk bestandig stiger,
 Og tidt i Graaden til sig selv han siger:

126. Det er ej Taarer mere, som min Klage
 Af Øjet presser ved saa dybe Vunder;
 Til denne Smerte Taarer er for svage,
 De for den halve Kval alt bukked under:
 Livskilden selv nu Flammerne forjage,
 Og paa sin Flugt den ud i Øjet munder,
 Den er det, som med slige Floder strømmer,
 Og som med Smerten Livet selv udtømmer.

127. Ej Suk det er, som vidue om min Pine;
 Saa uophørlig Suk med Suk ej skifter,
 De standse undertiden dog, men hine
 Ej lette Brystets altid spændte Drifter.
 Nej, Amor! disse hede Pust er dine,
 Den indre Lue du med Vingen vifter;
 Sig, Amor! du, som Hjertets Lue nærer,
 Hvor gaar det til, den aldrig det fortærer?

128. Jeg synes kun, jeg er ej mer den samme.
 Den fordums Roland nu er død og jordet,
 Hans utro Elskte gav ham Dødens Skramme,
 Ja hendes falske Spil fuldførte Mordet.
 Nu som hans Aand, skilt fra sin rette Stamme,
 Jeg flakker om, med Helveds Kval omgjordet;
 Af ham tilovers findes kun en Skygge
 Til Skræk for hver, som vil paa Elskov bygge.

129. I Skoven hele Natten flakked Greven,
 Og da fra Havet Dagens Lys opdukked,
 Han af sin Skjæbne blev til Kilden dreven,
 Hvor Medor Verset ind i Stenen lugged.
 At se Formædelsen paa Klippen skreven
 Betog ham, som en Orm ham havde stukket;
 Opfyldt af Had, af Raseri og Vrede
 Han Sværdet som et Lyn drog af dets Skede

130. Og hug til Skrift og Sten, hvis knuste Stykker
 Til alle Sider fløj som Straa og Avne.
 Ve Grotten, hver en Ranke, som den smykker,
 Som bær Angélicas og Medors Navne!
 Fra denne Dag vil Kjølighed og Skygger
 For stedse Hjorden her og Hyrden savne;
 Og Kilden, som saa ren og klar henrinder,
 Mod saadan Vrede ringe Værn kun finder,

131. Thi Grene, Stammer, Sten og Jord og Kviste
 Han uden Ophør kasted i dens Vande,
 Til de saa plumret-graa afsted sig liste,
 At klare Væld de aldrig mer kan danne.
 Og mat tilsidst, saa Sveden frem vil briste,
 Da ej den brudte Kraft han kan opmande
 Til Vredens, Hadets Styrke, ned han falder
 Paa Eugen og med Suk paa Himlen kalder.

132. Tilsidst han faldt paa Jorden om bedøvet
 Og stirred opad, lænket som en Fange,
 Og saadan laa han, Spise, Søvn bevøvet,
 Mens Solen steg og daled trende Gange.
 Dog med at pine ham ej Smerten tøved,
 Før alle Sjælens Tanker bleve vrang,
 Og fjerde Dag, da Raseri ham naaede,
 Han Ring og Pantser sig af Kroppen flaaede.

133. Her Hjelmen faldt og hist laa Skjoldet brustet,
 Langt bort hans Vaaben fløj, og Pantsret længer,
 Kort alle Ting, hvormed han var udrustet,
 Paa Jorden spredes og i Buske hænger.
 Sin Klædning rev han af, mens vildt han pusted,
 Saa nøgent Bryst og Bug og Ryg fremtrænger,
 Og en saa rædsom Galenskab begyndte,
 Som aldrig forhen nogen den forkyndte.

134. Med saadan Vildskab rased han i Aanden,
 At alle Sanser snart svandt hen i Mørke.
 Ej faldt han paa at tage Sværd i Haanden,
 Skjønt Krigens Kunst han plejed ivrigt dyrke,
 Men ikke Sværd og Øxe her i Vaanden
 Behøved hans umaadelige Styrke,
 Der ret sig viste, da det kom til Stykket:
 En mægtig Gran han med et Tag oprykked.

135. Og andre Planter rev han op med Rode,
 Som baade Fennikel og Dild og Hylde
 Og gamle Ege, Elme højt opgroede,
 Og Bøge, Aske, Pinjer, Myrters Fylde;
 Som Fuglefængerens, der bort for Fode
 Af Marken rydder, for sit Garn at fylde,
 Hver Tjørn og Stub og Tidsler, Siv og Nelder,
 Saadan han gamle Træer og Stammer fælder.

136. Da Hyrderne fornåm den stærke Bragen,
 De Hjorden lod sig selv i Lunden nære
 Og kom, da aldrig før de hørte Magen,
 Med Hast at se, hvad dog der var paa Færde.
 Men nu saa længe har jeg talt om Sagen,
 At min Historie kunde let besvære,
 Jeg derfor helst med Resten lidt vil tøv
 For ej ved Længden Eders Lyst at sløv.

Fire og Tyvende Sang.

1. Hvo med sin Fod ved Elskovs Limpind rører,
 Han vige strax, at Vingen fast ej klæber!
 Ej Kjærlighed men Vanvid kun ham fører,
 Det Dommen er fra alle Vises Læber;
 Om ej enhver som Roland den omslører,
 Siu Daarskab at bevise hver dog stræber,
 Og mon vel større Daarskab nogen vidste
 End for en andens Skyld sig selv at miste?

2. Mangfoldig Virkning! èn dog og den samme
 Den Galskab er, som kalder den tillive.
 Den er en Skov med ubegrænset Ramme,
 Enhver, som kommer der, sig tabt maa give,
 Thi Vejen svinder snart bag Busk og Stamme;
 Kort, for at ej vidtløftig jeg skal blive:
 Den, som i Elskov hildes, maa betænke,
 Ham venter hver en Pine, Baand og Lænke.

3. Man kunde sige: godt du præker, kjære!
 For andre vel, men vandt du selv da Kransen?
 Jeg svarer: nu jeg andre kan belære,
 Da i mit Vanvid just der er en Standsen,
 Og nu jeg passer paa og Haab tør nære,
 At jeg med Ro kan helt gaa ud af Dansen,
 Men endnu ej jeg fast kan følge Sporet,
 Da Ondet sig til Marv og Ben har boret.

4. Jeg afbrød Sangen, Herre²), da det skete,
 At Roland, som af Vanvids Rasen snøfter,
 Til alle Sider sine Vaaben spredte,
 Smed sine Klæder bort i Krat og Grøfter,
 Rev Planter op og saadan Larm udbredte
 I Skovens Hvælving og i Bjergets Kløfter,
 At en Flok Hyrder blev af Lyden lokket —
 — Maaske de var i svarlig Synd forstokked'! —

5. Da de den gales rædselsfulde Kræfter
 Og vilde Færd fik se som Larmens Kilder,
 De flygte vil, men Frygten fast dem hæfter —
 — Et Puds, som voldsom Skræk os ofte spiller.
 Den gale med et Spring dem sætter efter,
 En griber han og ham ved Hodet skiller
 Saa let, som man et Æble plukke kunde
 Af Træet eller Nødderne i Lunde.

6. Den tunge Krop han tager fat ved Benet
 Og som en Kølle den mod Resten svinger;
 Et Par han strakte hen i Søvn forstened',
 De vaagne ej, før Domsbasunen klinger;
 Til skyndsom Flugt de andre sig forened,
 En rask Beslutning Fødderne gav Vinger,
 Dog havde neppe det ham hindret meget,
 Hvis ej han alt sig havde vendt til Kvæget.

7. Paa Markens Bønder liness Uheld virke,
 De fly fra Ager, Plov og Le og Hakke,
 Bestige Huse her og hist en Kirke,
 Hvorfra de bange se som fra en Bakke,
 Da sikre mer ej Popler er og Birke,
 Hvordan med Spark, med Bid, med Slag i Nakke
 Han Heste bryder, Oxe slaar og gjenner,
 Og den skal løbe godt, som fra ham rønder.

8. Alt hørtes der fra nære Byer komme
 En Støj af Lyd, som højt hinanden svare,
 — Her Tudehorn og hist en landlig Tromme,
 Mens over alle skingre Klokker klare, —
 Og nu med Buer, Spyd, med Slynger somme
 Rundtom fra Bjerget mylred ned i Skare,
 Mens andre Flokke kom fra lave Dale
 Og samled sig til Landstorm mod den gale.

9. Det ligned Bølgerne, der gaa mod Stranden;
 Af Vinden drevne først de svagt kun gyngede,
 Men frem den første trykkes af den anden,
 Med større Kraft de næste frem sig slynge,
 Og hver Gang højere sig hæver Randen,
 Og længer op paa Kysten de sig dyngede:
 Saadan mod Roland voxede denne Mængde,
 Som ned fra Høje, op fra Dale trængte.

10. Han ti og ti ad Gaugen slog til Jorden,
 Da i forvirret Trop de sig udfolde,
 Og klart beviste han for hele Horden,
 Det sikrest var for dem sig fjernt at holde.
 At se hans Blod ej deres Lød er vorden,
 Thi ingen Vaaben kan ham Men forvolde:
 Den Naade Himlens Gud ham vilde give,
 At Kristentroens Værn han kunde blive.

11. I Dødens Fare Roland havde svævet,
 Hvis hans Natur stod under vore Love;
 Nu fik haa se, hvortil et Sværd blev krævet,
 Naar frem mod Fjenden man sig skulde vove;
 Dog Skaren alt tilbage veg og bæved,
 Da Død og Tab de led paa alle Bove.
 Roland, som ingen mere fandt at knuse,
 Nu styred Vejen mod en Landsbys Huse.

12. Der fandtes ej en Sjæl, ej smaa, ej store,
 Af Frygt de havde Byen ladt i Stikken,
 Men simpel Kost stod dækket op paa Borde,
 Som det blandt Hyrder stemmede med Skikken,
 Og da kun Sult og Hæftighed ham spore,
 Saa han i Smag og Valg just ej var prikken,
 Med Haand og Tand han greb af Brød og Kjødet,
 Hvad først han fandt, om raat det var om sødet.

13. Og derfra før han ud i mange Egne,
 Og efter Mennesker og Dyr han jaged;
 Ej Skoven kan det lette Raadyr hegne,
 Der som de snelle Gjeder tidt blev taget,
 Og ofte Bjørn og Vildsvin maatte segne,
 Skjønt han med bare Næver førte Slaget,
 Og hvad han fæded, han til Næring brugte,
 Da alt med Hud og Haar og Krop han slugte.

14. I hele Frankrig før han om saa vide,
Til han en skjønne Dag en Bro betræder,
Hvorunder Floden løb med Bølger stride
Imellem høje bratafskaarne Bredder;
Et mægtigt Taarn var bygget ved dens Side,
Hvorfra man skued ud til fjerne Steder.
Hvad der han gjorde, skal I siden høre,
Nu om Zerbin jeg først maa Talen føre.

Det jordiske Paradis.

Fire og Tredivte Sang.

48. Astolfo derpaa Flyveren bestiger
 For op at naa til disse Bjerges Række,
 Som ikke langt fra Maanens høje Riger
 Ham synes sine Tinder op at strække.
 At skue dette han saa hæftig higer,
 At bort fra Jordan Himlens Lys ham trække,
 Og Luften stedse højere ham løfter,
 Til ind han naar bag Bjergeryggens Kløfter.

49. Rubiner, Guld, Topaser og Saffirer
 Og Krysolither, Perler, Diamanter
 De Blomster ligne knap, som Stedet sirer,
 Som Vaaren her paa lyse Sletter planter,
 Og Græsset selv med større Glans fremspirer,
 End vi den kjende fra Smaragdets Kanter.
 Ej Løvet mindre skjønt paa Træet flunker,
 Der altid rigt med Frugt og Blomster prunker.

50. I alle Lunde muntre Fugle synge
 Med Fjedre hvide, røde, blaa og grønne.
 Ned risle Bække smaa, som frem sig slynge
 Til Søer klare som Krystaller skjønnede;
 Sig Vaar og Sommer stedse der forynge,
 Saa uden Arbejd rigt med Frugt de lønne,
 Og lette Vinde Kjølighed udbrede
 Og tage Trykket bort fra Dagens Hede,

51. Og svæve rundt til Blomster, Frugter, Blade,
 Idet de fra dem alle Duften røve
 Og med en krydret Blanding dem forlade,
 Som Sjælen med sin Sødme kan bedøve.
 Et Slot sig rejste midt paa denne Flade,
 Som med sin Glans hvert jordisk Syn maa sløve,
 Thi som i lyse Luer tændt det skinner
 Og straalere, som paa Jord man ej det finder.

52. Med langsomt Skridt Astolfo hen mod Slottet,
 Som mer end trende Mil omkring sig strakte,
 Sin Ganger styred mens han ret sig gotted
 Ved frit det skjønnne Landskab at betragte;
 Han tænker da, at raa, for Skjønhed blottet
 Den Verden er, som vi er underlagte,
 Som Himlens Had og Vrede stedse truer,
 Saa dejlig, lys og klar er den, han skuer.

53. Da Blikket paa det lyse Slot han fæster,
 Ej nogen Grænse hans Beundring finder;
 Kun èn Juvel er Muren, øst og vester,
 Saa klar og rød, som en Karfunkel skinner.
 O høje Værk! O Dædalus's Mester!
 Mon nogen Bygning her om den vel minder?
 Forstumme Talen maa, naar sligt man mærker,
 Om Verdens syv berømte Underværker.

54. I Slottets Forhal, rigt af Skjønhed præget,
 En Olding kommer Hertugen imøde,
 Iført Talar, der var saa hvid som Ægget,
 Derover Kappen rød som Mønjen røde;
 Hvidt Haaret var, og hvidt var ogsaa Skjægget,
 Som faldt paa Brystet ned i Krøller bløde;
 Hans ædle Træk en saadan Højhed bare,
 Som ses hos Paradisets kaarne Skare.

55. Han venlig Paladinen til sig steded,
 Der steg ærbødig ned fra Sadelbommen,
 Og sagde: Ridder, som af Himlen ledet
 Herop til Jordens Paradis er kommen!
 Skjønt selv du ikke fatter Øjemedet,
 Og om din Higen Maal du mangler Dommen,
 Tro dog, det maa af høj Betydning være,
 At hid du kom fra Nordens Hemisfære.

56. Du lære skal, hvordan du Carl skal støtte
 Og Faren for den kristne Tro bortfej;e;
 Raadslagning herom du med mig skal knytte,
 Derfor du førtes blindt de lange Veje.
 Din Klogskab og dit Mod var ej til Nytte,
 Ej de, min Søn, de rette Kræfter eje,
 Selv ej dit Horn og Vingehesten have
 Den mindste Kraft, men alt er Herrens Gave.

57. Vi siden rolig derom tale ville,
 At hvad fornødent er, du kan faa høre,
 Men først din Sult og Tørst hos os du stille,
 Den lange Faste nu dig mat maa gjøre.
 Dog intet Ord af denne Olding milde
 Til større Undren Ridderen kunde føre,
 End da han sagde, med hvad Navn han leved,
 Og at af ham var Evangeliet skrevet,

58. Ham, Frelserens højt elskede Johannes,
 Om hvem det Ord blandt Brødrene udbredtes,
 At ej i Døden han med andre skulde blandes.
 Af Herrens Ord til Peter det udledtes:
 Det angaar ikke dig, men det skal sandes,
 Han skal mig se igjen, som vi har setes.
 Ej sagde han: han skal ej dø, han ene,
 Dog ses det klart, at det han maatte mene.

59. Optaget her han fandt en hellig Gammen,
 Thi her han Patriarken Enoch mødte,
 Som var med Guds Profet Elias sammen;
 De ned i Graven aldrig bleve stødte,
 Men fri for Mørket og for Skærsildsflammen
 Dem her en evig Vaar skal huldt beskytte,
 Til Englenes Basuner Budskab sende,
 At Krist paa Skyen vil tilbagevende.

60. Stor Gjestfrihed de hellige bevised
 Mod Ridd'ren, hvem de Kost og Bolig skjænkte.
 Paa andet Sted blev Gangeren bespiset
 Med Havre og med alt, hvortil den trængte.
 Ham selv de Frugter gav fra Paradiset
 Af saadan Smag, at hos sig selv han tænkte,
 De første to Forældre lidt undskyldtes,
 Naar derfor Budet slet af dem opfyldtes.

61. Den lykkelige Hertug tilfredsstilte
 Ethvert Naturens Krav, som det sig burde:
 Han Maaltid holdt, hvorpaa han blødt sig hvilte,
 Thi alle Goder her han nyde turde.
 Alt fra sin gamle Mand Aurora ilte,
 Hvem dog hans Alder ej ukjærlig gjorde,
 Da Ridderen mødte, som han kom fra Lejet,
 Disciplen, der Guds høje Yndest ejed,

62. Som ham ved Haanden tog og først berørte
 Helt mange Ting, som her jeg dog fortier,
 Og derpaa sagde: Søn, du neppe hørte,
 Af hvilket Tab nu Frankrigs Hjerte svier.
 Vid, Eders Roland, som forblindet førte
 De ham betroede Tegn ad fejle Stier,
 Nu straffet blir af Gud, som den, han ynder,
 Just aller haardest revser, naar han synder.

63. Ja Eders Roland, hvem fra Fødsleens Time
 Guds Almagt lod med Heltemodet love,
 Hvad ellers ej med Livets Kaar kan rime,
 At mod hvert Staal han uskadt sig kan vove,
 Da for vor Tro, den hellige, sublime,
 Han skulde staa som Værn mod Storm og Vove,
 Som Samson stod imod Filisterskaren
 At værne Herrens Israel mod Faren,

64. Han, Eders Roland, daarlig kun har lønnet
 Sin høje Herre for hans Gaver mange;
 Jo mindre han paa slig en Gunst har skjønnet,
 Des mer staaer Troens Folk forladt og bange.
 Betaget af en ukysk Elskov stønnet
 Han for en hedensk Kvinde; tvende Gange,
 Ja fler, alt kom han som en grusom Kjætter
 At dræbe frækt sin gudhengivne Fætter.

65. Derfor tillader Gud, han Galskab øver
 Og gaar med nøgen Bug og Bryst og Lænder,
 Og hans Forstand formørker Gud og røver,
 Saa ingen, aller mindst sig selv han kjender.
 Herpaa i Biblen læses flere Prøver:
 Gud saadan Straf Nebucadnesar sender;
 Først efter syv Aars Rasen blev han læget,
 I hvilken Tid han Græsset aad som Kvæget.

66. Da meget Paladinens Synd dog fattes,
 Før den staaer lig Nebucadnesars Brøde,
 Til trende Maaneder af Gud kun sattes
 Den Tid, hvori for Synden han skal bøde,
 Og du af Frelseren kun værdig skattes
 Til hid at stige op til dette Møde,
 Fordi hos os du lære skal, hvorlunde
 Roland skal faa igjen sin Sans, den sunde.

67. Vel sandt, du maa en anden Rejse gjøre,
 Thi Jorden maa du helt med mig forlade;
 Jeg op til Maanens Bane skal dig føre,
 Som blandt Planeter nærmest os har Stade,
 Der vil om Lægedommen du faa høre,
 Som Roland skal helbrede for hans Skade;
 Naar næste Nat vi Maanens lyse Skive
 Se højest staa, vi os paa Vej begive.

68. Med denne og med mangen anden Tale
 Apostlen denne Dag hans Aand bespiste.
 Men da i Havet Solen saas at dale,
 Og Maanen over dem sit Horn fremviste,
 En Vogn beredtes, som til Himlens Sale
 Henførte dem, der Rejsen skulde friste.
 Den havde fordum som en luftig Færge
 Elias løftet fra Judæas Bjerge.

69. To Gangerpar, som hurtig Fart forjætte,
 Evangelisten først for Vognen spændte;
 Saa med Astolf han satte sig tilvette,
 Greb Tømmerne og Pisken flinkt anvendte.
 Igjennem Luften Vognen før, den lette,
 Midt ind i Luen, den bestandig tændte,
 Thi det Mirakel her den gamle skabte,
 At den paa deres Vej sin Hede tabte.

70. De gjennemfare hele Ildens Sfære,
 Og derpaa naa de op til Maanens Rige.
 Den største Del deraf de se at være
 Saa blank som Staal, naar alle Pletter vige.
 At som vor Jord den er, de nu kan lære,
 Maaske lidt mindre, men forresten lige,
 Naar Havet sættes hen til denne Klode,
 Som det lig Jorden omgav og omsnoede.

71. Astolfo skuer her et dobbelt Under:
 At dette Land næved saa stort fremtræder,
 Der til en liden Skive dog sig runder,
 Naar vi betragte det fra vore Steder;
 Og at hans Syn knap Jordens Form udgrunder,
 Naar Landet der og Havet, som det væder,
 Han skjelne vil; thi da den selv ej skinner,
 Dens Billed alt i ringe Afstand svinder.

72. Her andre Søer, andre Marker ere
 Og andre Klipper end i vore Egne,
 Og andre Floder Dal og Slette skjære,
 Hvor Byer og Flækker findes allevegne
 Med Huse, som Astolfo fandt saa svære,
 At vore han for intet maatte regne;
 Og store tavse Skove her opdages,
 Hvor vilde Dyr af Nymfer altid jages.

73. Ej dvæled han for alting at betragte,
 Thi derfor ej han kom til dette Møde.
 Apostlen til et særligt Sted ham bragte,
 En Dal, hvor tvende Bjerge sammen støde,
 Og hvor vidunderligt han fandt henlagte
 De Ting, som tabes her, dels ved vor Brøde,
 Ved Tidens Skyld, ved Skjæbnen, som os blinder,
 Alt, hvad der her gaar tabt, sig der befunder.

74. Ej blot om Rigdom taler jeg og Riger,
 Hvormed ustadig Lykken altid rutter,
 Men ogsaa hvad dens Kræfter overstiger
 At tage og at give, jeg indslutter.
 Der gives mangt et Navn, som did sig sniger,
 Naar Tiden her i Glemsel ned det putter.
 Talløse Bønner dør med Løfter gjemmes,
 Som af os Syndere for Gud opstemmes.

75. Forelsktes Taarer, Suk og Klagesange,
 Den spildte Tid, som Spil og Leg fordrive,
 De dorske Taabers Lediggang, den lange,
 Og slette Planer, som til intet blive:
 Af tomme Ønsker findes der saa mange,
 At Stedet Plads til andet knap kan give:
 Kort alt, hvad her du tabte nogensinde,
 Deroppe du igjen vil kunne finde.

76. Mens Paladinen Hob for Hob passerer,
 Han spurgte snart om et og snart om andet;
 Han ser et Bjerg af store tykke Blærer,
 Som syntes rumme Skrig og Oprør blandet;
 De gamle Kroner fandtes der, han lærer,
 Fra de Assyrer, fra Ægypterlandet,
 Fra Perserne, fra Grækerne hengjemte,
 Berømte før, nu indtil Navnet glemte.

77. Derhos af Guld og Sølv en Masse Kroge
 Han ser, der var de Gaver, som man vier
 Til Konger, gjerrige Fyrster, rige Poge,
 Med Haab om Løn, hvorpaa man længe bier.
 Som Blomsterbaand sig skjulte Snarer droge,
 Han hørte, det var lutter Smigrerier.
 Af skrattende Cicader her erstattes
 De Vers, som til de stores Pris udsattes.

78. Som Baand, brodert med Guld og Stene hulde,
 Saas Elskov, som forfører lumsk sin Slave;
 Han Ørnekløer saa', som vise skulde
 Den Magt, som store Herrers Tjenere have.
 Af Blæsebølge Klipperne var fulde,
 Og det var Fyrsters Røg og Gunst og Gave,
 Som deres Ganymeder de bevise,
 Der dog med Ungdomsvaaren dem forlise.

79. Kasteller, hele Stæder i Ruiner
 Laa her med store Skatte endevendte;
 Det var Traktater, som man sammenkliner,
 Komplotter skjulte, som dog blive kjendte.
 Til Slinger med et Pigeansigts Miner
 Falskmøntnere og Røvere var forventde.
 Han onde Tunger ser af flere Arter,
 Hvormed ved usle Hoffer man opvarter.

80. En Masse Suppe ser han spildt henstrømmer
 Og spørger Læreren, hvad det betyder:
 Almisser, siger han, som en forsømmer
 Og efter Døden først til Trangen byder.
 Et Bjerg, hvis Blomsterrigdom ingen tømmer,
 Som dufted dejligt før, nu Stank kun yder,
 Var Gaven (hvis det Ord ej Sandhed kræked),
 Som Konstantin til Sant Silvester skjænkede³).

81. Med Fuglelim han ser en Mængde Fælder,
 Det var, o Kvinder, Eders Yndigheder.
 Jeg standser her, mig Mængden overvælder
 Af det, som vistes han paa disse Steder,
 Thi her om Tusinder af Ting det gjælder,
 Vort hele Livsindhold sig her udbreder.
 Af Daarskab kun der er ej Spor at finde,
 Den bliver her og tabes ingensinde.

82. Af sine egne Gjæringer og Dage
 Han nogle fandt, som gjemtes her blandt Fjeldne.
 Ved uden Tolk i Øje dem at tage
 Han fra de andres knap dem kunde skjelne.
 Saa fandt han, hvad saa stærkt vi synes vrage,
 At Bønner dermed fyldt' er mer end sjeldne:
 Forstanden mener jeg; et Bjerg den danned,
 Den ene fyldte mer end alt det andet.

83. En Vædske tynd og fin den saas at være
 Men flygtig, saa man godt den maa forvare.
 Den samlet var i Flasker, nogle svære,
 Og andre smaa, som godt til Brugen svære,
 Men størst af alle den, som skulde bære
 Den gale Rolands store Vid, det klare;
 Udmærket blandt de andre var den blevet,
 „Rolands Forstand“ der udenpaa stod skrevet.

84. Og saadan Paaskrift overalt udpeged
 Ved Navn enhver, hvis Vid i Flasken gjemtes.
 Hertugen fandt det meste af sit eget,
 Men mest han derved til Forundring stemtes,
 At mange, hvis Forstand var anset meget,
 Af hvem han troede Klogskab aldrig glemtes,
 Bevistes klart kun lidet Vid at eje,
 Thi meget fandt i Flasken her sit Leje.

85. En det ved Elskov, en ved Æren mister,
 En ved at søge Rigdom fjernt paa Havet,
 Ved Haab til Fyrster en — saa let det brister —
 En i Magiens Dumhed dybt begravet;
 Juveler en, en Malerier frister,
 Og alle det, hvoraaf de lyde Kravet;
 Her fandtes Vid, hvorover ret man vaager,
 Af Digtere, Sofister, Astrologer.

86. Sit tog Astolf, da det af ham tilstedtes,
 Som har den dunkle Aabenbaring skrevet.
 Til Næsen skulde Flasken med det sættes,
 Og strax det til sin rette Plads blev drevet;
 Og som det siden af Turpin berettes,
 Astolfo længe helt forstandig leved,
 Men en Forseelse, han siden øved,
 Ham anden Gang den sunde Sans berøved.

87. Den største fulde Flaske, som Forstanden,
 Der plejed Greven klog at gjøre, rummed,
 Astolfo tog; saa let ej som den anden
 Han denne fandt; af Undren han forstummed. —
 Før Paladinens Vej fra Maaneranden
 Sig ned til Jordens lave Egne krummed,
 Han af den hellige Apostel førtes
 Til et Pallads, som af en Flod berørtes,

88. Hvor Bunker var i Værelse og Lukke
 Af Lin, af Bomuld, Silke, Uld at finde
 Af mange Farver, stygge dels og smukke.
 I første Rum graahaaret sad en Kvinde,
 Som Haspen Traade lod af alle plukke,
 Som Bondekonen ses om Somren vinde
 Af Silkeormens Spind de fine Traade,
 Mens Hylstrene hun stedse holder vaade.

89. En kommer, naar en Bunke op er spundet
 Strax med en ny, og Spindet bort hun bærer;
 En skiller Snorene, som hin har tvundet,
 I smukt og stygt, som denne dem leverer.
 Hvad virke disse? jeg det ej udgrunded,
 Astolfo siger, og Johannes lærer:
 De gamle ere Parcerne, og Livet
 Med disse Traade bliver Eder givet.

90. Den Tid, som Bunken varer, ganske nøje
 Er Livets Tid, ej et Minut tilsættes.
 Død og Natur med disse holde Øje
 Og passe paa, naar nogen skal udslettes.
 De smukke Traade hin vil sammenføje,
 De skal til Pryd for Paradiset flettes;
 Til haarde Lænker snoes de stygge Snore
 For dem, som ned til Underverden fore.

91. Paa alle Bunker, de til Haspen bragte,
 Som valgtes for til nye Spind at blive,
 Af Jern, af Sølv, af Guld var Plader lagte,
 Hvorpaa de efterhaanden Navnet skrive.
 En Rad af slige Hobe hen sig strakte,
 Og uden mindste Hvile sig at give
 En Olding saas utrættet bort dem føre
 Og stedse om igjen det samme gjøre.

92. Og saa gesvindt, saa travl var denne gamle,
 At ret til Hurtigløb han syntes egnet;
 Fra Dyngen saas i Kappens Flig han samle
 Og bære bort alt, hvad med Navn var tegnet.
 Hvad han udførte uden blot at famle,
 I næste Sang vil blive klart opregnet,
 Hvis venligt I mig give vil tilkjende,
 At I har Lyst at høre det til Ende.

Fem og Tredivte Sang.

1. Hvo farer op, tilbedte! for med Ilen
 At hente min Forstand, som jeg har mistet?
 Da Eders smukke Øjne afskjød Pilen
 Imod mit Hjerte, helt den for mig bristed;
 Dog skal jeg bære dette Tab med Smilen,
 Hvis ej igjen jeg bliver overlistet,
 Thi jeg staar Fare, blir for vidt det drevet,
 At blive, som jeg Roland har beskrevet.

2. Dog falder det mig ind, jeg vist kan spare,
 For min Forstand at faa, den store Møje,
 Til Paradis, til Maanen op at fare,
 Da vist med lavere den lar sig nøje:
 I Eders smukke Øjne, Aasyn klare,
 Paa hviden Barm med Alabasterhøje
 Den flakker vildsom om; — med mine Læber,
 Hvis jeg faar Lov, jeg den at fange stræber.

3. Rundt Paladinen gik i Slottets Sale
 Og saa' de Liv, som end paa Fødslen vente;
 Derpaa han skued Hjulet det fatale
 Sig dreje rundt med dem, som ej var endte,
 Og til en Bunke kom, som syntes prale
 Med mer end Guldets Glans; — Juveler kjendte,
 Hvis de ved Kunst sig trække lod til Traade
 Med den at sammenlignes ej formaaede.

4. Den skjønnne Uld ham inderlig behaged,
 Blandt alle Bunker ej dens lige findes.
 Af Lyst at vide blev han stærkt betaget,
 For hvem og naar til Liv det skulde spindes.
 Evangelisten Svaret ej forsaged:
 Det skal begynde tyve Aar at vindes,
 Før med et M og D man mærker Aaret,
 Fra dengang Ordet blev i Kjødets baaret.

5. Som ingen anden Uld i disse Haller
 I Skjønhed og i Glans saa vidt det driver,
 I Verden vist den lykkelige Alder,
 Som derfra udgaar, uopnaaet bliver,
 Thi hvad man ædelt, stort og sjældent kalder,
 Hvad huldt Naturen eller egen Iver,
 Hvad gavmild Lykken skjænke kan som Gave,
 Skal den umisteligt og evigt have.

6. Imellem Kongeflodens stolte Grene
 Der ligger nu en ringe lille Flække⁴);
 Foran er Po og bag ved Byens Stene
 Et taaget Svælg og dybt Morads sig strække.
 Jeg ser, hvordan i Tidens Løb den ene
 Fremstraaler blandt Italiens Byers Række
 Ej blot med Mur og Slot som andre Stæder
 Men ved de skønne Studier, fine Sæder.

7. Saa stor en Fremvæxt og saa hurtig færdig
 Ej sker tilfældig og ved Slumpelykke;
 Det Himlens Vilje er, for at den værdig
 Kan være ham, jeg taler om, at smykke;
 Thi hvor man Frugt vil have, man ihærdig
 Maa Grenen pode og omkring den hygge; —
 En Guldsmed plejer finest Guld at glatte,
 Naar han en kostbar Ædelsten vil fatte.

8. Saa let, saa skøn og rig en Klædning bærer
 Ej nogen anden Sjæl i Verdens Rige,
 Og sjelden kom en Aand fra hine Sferer,
 Og sjelden en saa værdig vil nedstige,
 At Gud med den saa høj en Hensigt nærer
 At blive Hippolyt af Estes Lige,
 Thi Hippolyt af Este han skal hedde,
 Hvem Gud saa rig en Gave lod berede.

9. Al denne Pragt, som delt imellem mange
 Var mer end nok til alle rigt at pryde,
 Skal samlet herlig hos den ene prange,
 Om hvem du ønsked, Talen skulde lyde.
 Hans Hjælp skal Kunst og Flid med Held forlange,
 Og skulde jeg hans høje Værd dig tyde,
 Saa lang en Tid der vilde da udkræves,
 At Roland vented sin Forstand forgjæves.

10. Saaledes han, som fulgte Kristi Veje,
 Lod Ordet falde, og da nu tilfulde
 De havde Slottet set og alt dets Eje,
 Hvoraf hvert Jordeliv uddrages skulde,
 De kom til Floden, som i sandet Leje
 De fandt med plumret-stygge Bølger rulle,
 Og paa hvis Bred de saa den gamle havne,
 Som kom derhen med de indskrevne Navne.

11. I husker vist, han løb for dem at snappe,
 — Dermed den sidste Sang sig fra ham vendte, —
 Af Aasyn gammel og med Ben saa rappe,
 At mere hurtig end en Hjort han rendte.
 Med andres Navne fyldte han sin Kappe,
 Og mindsked Dyngen, som dog aldrig endte.
 I denne Flod, som blev benævnet Lethe,
 Den rige Last han heldte ud og spredte.

12. Den ødsle gamle, mens han Floden følger,
 Ej mer sit Bytte vil i Favnen knuge
 Men kaster ud det i de mørke Bølger,
 Der alle Pladerne begjærlig sluge;
 En talløs Mængde sig i Dybet dølger,
 Saa man til intet mere dem kan bruge;
 Mens hundred Tusinder til Bunden bares,
 Af Sandet skjultes, neppe èn bebares.

13. Langs med og omkring Flodens mørke Vande
 Forslugne Gribbe fløj med Ravne, Krager,
 Som deres hæse Skrig i Luften blande,
 Naar Skaren op og ned med Larmen jager.
 Hver Gang de Skatten se strøs ud fra Strande,
 De styrte sig paa Byttet ned som Drager;
 Hver griber sit med Kloen eller Næbbet,
 Dog langt ej nogen faar sit Bytte slæbet.

14. Naar de sig hæve vil paa Luftens Baner,
 Den tunge Vægt vil deres Styrke binde,
 Saa dog det ender med, at Lethe raner
 De mange rige Navnes Hædersminde.
 I Fugleskaren kun to hvide Svaner,
 — Lig Eders Mærke, Herre⁵), frem de skinne, —
 Med Jubel føre med sig godt beskyttet
 Det Navn, som udgjør deres Del af Byttet.

15. Saadan imod den gamles onde Tanke,
 Som Floden helst dem alle vil forære,
 De gode Fugle nogle dog opsanke,
 Men alle andre Glemsel vil fortære.
 Snart svømme bort de hvide Svaner ranke,
 Snart Vingerne dem gjennem Luften bære
 Hen til en Høj, som sig ved Bredden rejser,
 Og paa hvis Top et prægtigt Tempel knejser.

16. Udødeligheds Helligdom er Stedet.
 Fra Højen kommer ned en Nymfe fager
 Til Bredden, som af Lethe bliver vædet;
 Hun af de tvende Svaners Munde tager
 De frelste Navne og i Tempelsædet
 Paa Billedstøtten, som i Vejret rager,
 Hun højt dem hænger op og dem indvier,
 Hvorved hun evig dem for Glemsel frier.

17. Hvem vel den gamle er, som lader flyde
 De mange smukke Navne ned i Sandet,
 Hvad Fuglene, hvad Templet skal betyde,
 Hvorfra den smukke Nymfe gaar til Vandet,
 Dermed Astolfo nu sin Hjerne bryder,
 Da alt et gaadefuldt Mysterium danned.
 Om alt han den Guds Mand da Spørgsmaal gjorde,
 Og denne derpaa villig tog til Orde:

18. Du vide bør, at intet Blad sig rører
 Dernede, som ej her sit Mærke sætter;
 Til hver en Daad, som en paa Jord udfører,
 En anden strax af himmelsk Art sig fletter.
 Den gamle her. hvis Skjæg hans Bryst berører,
 Hvem dog den travle Løben aldrig trætter,
 Fuldbyrder samme Værk i disse Zoner
 Som Tiden i de lave Regioner.

19. Naar Hjulet Traaden længer ej vil drage,
 Da ender Livet strax i Eders Sfære;
 Dér Rygtet, her et Mærke blir tilbage;
 Udødelige vilde begge være,
 Hvis her ej han med Skjægget om sin Hage,
 Dernede Tiden var til Rov paa Færde;
 I Floden denne, som du saa, dem dykker,
 I evig Glemsel hin dem dybt nedtrykker.

20. Og som heroppe Ravne, Krager, Gribbe
 Og andre Fugle uophørlig skrige
 Og stræbe op af Flodens Bad at vippe
 De Navne, som paa Glans dem synes rige,
 Saadan dernede Smigrere ej glippe,
 Ej Narre, Koblere og mange slige,
 Som er ved Hoffer altid mer i Mode
 Og Yndest end den dydige og gode;

21. Skjønt de som Svin og Æsler er i Grunden,
 Med Navn af fine Hofmænd dog de hyldes.
 Har Parcen Herrens Traad til Ende spunden,
 — Hvis ej det Bacchus mest og Venus skyldes, —
 Vil disse, som saa lave jeg har funden,
 Kun skabte til med Mad og Drik at fyldes,
 Vel bære Navnet en Dags Tid i Munden,
 Saa lade det i Glemsel søge Bunden.

22. Men som i Glæde Svaneparret synger
 Og ser det frelste Navn i Templet prange,
 Saadan fra Glemslen, der som Graven tynger,
 De ædle frelses skal ved Skjaldesange.
 O Fyrster! skjønner ret, hvad der forynger!
 I Cæsars Fodspor I forstandig gange,
 Som Venner blandt Skribenterne sig søgte,
 Da skal I mer ej Lethes Vande frygte.

23. Som Svanerne, saa sjeldne ere Skjalde,
 De Skjalde, som med Rette Navnet bære.
 Dels maa af dem, som vi berømte kalde,
 Der efter Himlens Vilje ej for mange være,
 Dels Skylden maa paa knebne Fyrster falde,
 Som kun med Tiggerkost Geniet nære,
 Thi haane Dyden de og spare Gunsten
 Til Lasterne, de fredløs gjøre Kunsten.

24. Gud lod det ske, at disse Daarer dreve
 Al Indsigt bort, som dem til Lys kan vække,
 Saa Fjender de af Poesien bleve,
 At Døden dem skal ganske ødelægge.
 Dog vilde over Graven end de leve,
 Om deres Sæder end var nok saa frække,
 Hvis de Parnas sig havde gjort til Venner,
 De skulde duftet, som naar Sandel brænder.

25. Æneas ej saa from, Achil saa tapper,
 Som Rygtet gaar, saa stolt ej Hektor straalte,
 Og Tusinder vel Døden aarlig kapper,
 Som godt med dem at sammenlignes taalte.
 Men deres Afkoms Slotte, Marmortrapper
 Og rige Stæder dem en Glans tilmaalte,
 Saa uden Ende deres Ry udfoldtes,
 Fordi hos dem i Agt Skribenter holdtes.

26. Ej var August saa ædel, saa velvillig,
 Som med Vergils Basunstød han beskrives,
 Men Proskriptionen, som var højst ubillig,
 Ham ved hans Smag for Poesi tilgives.
 Hvo husked Neros Grusomhed saa sildig?
 Maaske hans Rygte vilde herlig trives,
 (Om Jord og Himmel fjendsk ham havde været),
 Hvis han Skribenters Venskab havde æret.

27. Homer har skildret Agamemnons Vælde,
 Trojanerne som fejge kun og svage,
 Penelope som trofast Ægtefælle,
 Mens Frierne forgjæves hende plage:
 Og hvis du ønsker, Sandheden skal gjælde,
 I modsat Mening du Historien tage:
 At Grækerne blev slagne, Troja sejred,
 Penelope omsonst ej blev belejret.

28. Hør paa den anden Side, hvilket Rygte
 Den dog saa kyske Dido med sig bærer;
 Ukyskheds Stemplet hende kun paatrykte
 Det Fjendskab, som Vergil mod hende nærer.
 Forundres ej, jeg ængstes kan og frygte,
 Og at vidtløftig jeg herom belærer:
 Jeg som Skribenters Ven min Pligt udførte,
 I Eders Verden selv til dem jeg hørte.

29. Og fremfor alle jeg et Værd udviste,
 Som ikke Tid, ej Død mig kan berøve,
 Og godt det ligned Krist, hvem jeg lovpriste,
 Saa herlig Gjengjæld imod mig at øve.
 Dem jeg beklager, som i Tider triste,
 Da Gavmildhedens Ører ere døde,
 Med blege Aasyn Tørst og Hunger lide
 Og Dag og Nat maa uden Frugter slide,

30. Saa at, for om mit første Ord at minde,
Der er kun faa af lærde og af Skjalde,
Thi hvor de Tilflugt ej og Næring finde,
Selv vilde Dyr forlade Stedet alle.
Idet den kjære gamle her holdt inde,
Hans Øjne lued, som naar Lyn der falde,
Dog strax derpaa med venligt Smil han endte
Og om til Hertugen sig rolig vendte.

31. Lad her Astolfo hos Apostlen blive!
Thi jeg et Spring vil gjøre; ned fra Himlen
Jeg til den faste Jord mig atter vil begive,
Da paa den høje Flugt jeg frygter Svimlen. —

Helbredelsen.

Ni og Tredivte Sang.

34. Astolfos Gavmildhed og Sæder milde
 De kristne Riddere med Glæde prøved.
 I Teltet holdtes først et Hædersgilde,
 Saa fik de Vaaben, og hvad de behøved.
 Dudon, som gjerne med dem tale vilde,
 For deres Skyld nu med sin Rejse tøved.
 Han større Pris paa deres Selskab satte,
 Den tabte Tid det vilde rigt erstatte.

35. Hvordan sig Carl og Frankrig kunne hytte,
 Derom hos dem han Underretning sanker,
 Samt hvor han sikrest og med mest Udbytte
 Kan lade sine Skibe kaste Anker.
 Mens han nu glæded sig hertil at lytte,
 Opstod en Støj, som vakte alles Tanker,
 Og fulgtes af en Vaabenlarm saa vældig,
 At ej de kunde tro, den var tilfældig.

36. Astolfo og de andre Riddere stolte
 Det Emne strax afbrød, hvorom de talte,
 I Sadlen sprang med Lanser opret holdte
 Og ilte did, hvor Larmen højest gjaldte.
 En Grund de søgte, som slig Støj forvoldte,
 Da til et Sted de høje Raab dem kaldte,
 Hvor de forbavste snart en Vildmand skued,
 Som ene, nøgen, hele Lejren trued.

37. En Prygl af Træ han svang til alle Sider,
 Der var saa haard og fast, saa tung og vægtig,
 At hver Gang ned den gennem Luften glider,
 En Mand til Jorden faldt, mer end afmægtig.
 Langt fler end hundred alt i Græsset bider,
 Og Kampen bleven var saa nederdrægtig,
 At kun man voved fjernt med Pil at skyde,
 Men nærved ingen mer ham Trods tør byde.

38. Astolf og Oliver, som iled efter
 Den store Støj med Dudon, Brandimarte,
 Forbavste saa de mageløse Kræfter,
 Som denne nøgne Kjæmpe aabenbarte.
 Sig deres Blik da paa en Ganger hæfter,
 Der bar en Jomfru, iført Klæder svarte,
 Som hilste Brandimarte strax med Varme,
 Og hæftig slutted ham i sine Arme.

39. Det Liljebloomsten var, som tro bevared
 For ham en saadan Elskov i sit Hjerte,
 At da ved Broen hun hans Nød erfared,
 Hun næsten tabte sin Forstand af Smerte.
 Derfra hun over Havet hen var faret:
 Af Hedningen, som voldte det, hun lærte,
 At Brandimarte nys med Riddere mange
 Bort til Algier var bleven sendt som Fange.

40. Et Skib hun havde truffet ganske heldig,
 Som i Marseille fra Levanten landed;
 Med det en gammel Ridder kom tilfældig,
 Som var Kong Monodantes Slægt blandt andet;
 Til Rejser end han kraftig var og vældig
 Og flakked om paa Havet og paa Landet
 At finde Brandimarte, som ham sendte
 Det Bud, han ham i Frankrig skulde vente.

41. At det Bardino var, hun fik at vide,
 Som spæden Brandimarte havde revet
 Fra Fadren bort og fostret ved sin Side,
 Mens paa Silvanerbjerget end han leved.
 Hans Rejses Hensigt hørte hun i Tide,
 Og til at følge med hun fik ham drevet,
 Da hun fortalte ham, paa hvilken Maade
 Algier nys Brandimarte naaede.

42. Saasnat de steg i Land, de sige hørte,
 Astolf Biserta Krigens Nød lod friste,
 Hvorhen han Brandimarte frigjort førte;
 Om det var sandt, de dog ej rigtig vidste.
 Med saadan Iver Liljebloomst sig rørte,
 Da ham hun saa', hvem ej hun kunde miste,
 At Glæden nu, da Sorg og Angst var endte,
 Den største blev, som nogen Tid hun kjendte.

43. Ej mindre glad var Riddersmanden vorden
 Ved Synet af sin tro, sin elskte Mage,
 Som kjærere ham var end alt paa Jorden.
 I Favn han strax maa kjærlig hende tage,
 Han hende kysser tidt og uden Orden
 Og havde neppe vel holdt op saa fage,
 Hvis ej han havde ved sit Blik at vende
 Bardino set, som hid var fulgt med hende.

44. Han strakte Haanden ud for hans at trykke
 Og for hans Ærind her at lære kjende,
 Men hurtig maatte de til Siden rykke,
 Da Lejren saas i vild Forvirring rende
 Af Frygt for Kniplen, som den gales Tykke
 Svang hid og did for dem afsted at gjenne.
 Da Liljebloomst den nøgne vår var bleven,
 Hun skreg til Brandimarte: det er Greven!

45. Paa samme Tid Astolfo saa' ham komme
 Og kjendte strax, det Roland maatte være,
 Af visse Tegn, hvorom de gamle fromme
 I Jordens Paradis ham lod belære;
 De andre alle stod paa Kundskab tomme,
 At det den ædle Ridder var, den kjære,
 Thi nu, ved lang Forsømmelse mishandlet,
 Han til et Dyr var næsten helt forvandlet.

46. Astolf sit Hjerte følte gjennemboret
 Af bitter Sorg og fældte Taarer ramme;
 Til Dudon, som stod nær, han hvisket Ordet:
 Det Roland er! — til Oliver det samme.
 De stirreed stift paa ham og søgte Sporet
 At finde af den fordums Heltestamme;
 At se det mørke Slør, som den tilhylte,
 Med Undren og Medlidenhed dem fyldte.

47. Paa Graaden ej de fleste af dem sparte,
 Thi deres Sjæl var Sorgens, Smertens Sæde.
 Nu er det Tid, Astolfo da dem svarte,
 At læge ham, ej over ham at græde.
 Ned sprang han strax; med Dudon, Brandimarte
 Var Sansonetto, Oliver tilstede,
 Og frem de gik nu rask fra alle Sider
 For ham at gribe, som af Vanvid lider.

48. Roland, som rundtom saa' sig indesluttet,
 Sin Knippel svang, af Raseri oplødet.
 Dudon, som Hodet under Skjoldet putted
 Og saadan dækket søgte frem til Mødet,
 At føle fik, hvor tung og stiv den struttet,
 Thi havde Oliver tildels ej bødet
 Med Sværdet Slagets Kraft, som mod ham suste,
 Var Skjold og Hjelm og Krop nok blevet knuste.

49. Kun Skjoldet brast, paa Hjelmen ned faldt Slaget,
 Saa Dudon styrted om, mens dybt han sukked.
 Men Sansonetto havde Sværdet draget
 Og nu to Alen han af Kniplen hugged
 Og det saa glat, som om det bort var raget.
 Sig Brandimarte bag ham havde trukket,
 Nu begge Arme om hans Liv han slynger
 Af al sin Magt, Astolf hans Ben betynger.

50. Op Roland før, og flere Skridt end otte
 Fra ham Astolfo baglængs faldt ved Sættet;
 Dog Brandimartes Tag han taale maatte,
 Med mere Kraft han bagfra ham omflettet.
 Mod Oliver, som altfor nær ham traadte,
 Et Næveslag saa drøjt og tungt han retted,
 At det ham magtesløs til Jorden slængte,
 Og Blodet ud af Syn og Næse trængte.

51. Men at hans Hjelm langt mer end god har været,
 Derpaa han fik i denne Stund Beviset;
 Dog faldt han om, som havde han foræret
 Sin Aand for evig alt til Paradiset.
 Dudon og Astolf, som igjen fik Vejret,
 Skjønt Dudon just sin hovne Kind ej prised,
 Og Sansonet, hvis Hug blev rost af alle,
 Nu over Roland rask paa engang falde.

52. Først Dudon bagfra fast til ham sig haged,
 For ham at fælde Ben for ham han spænder.
 Astolf og andre har hans Arme taget
 Og dog de ej ham holder eller vender.
 Den, som har set en Tyr, af Hunde jaget,
 Der har om Øren deres skarpe Tænder,
 Med Brøl at løbe og de bidske Hunde
 At trække med og ej sig løse kunne,

53. Kan Roland som en saadan Tyr sig tænke,
 Mens Krigerne maa Hunde forestille.
 Nu sprængte Oliver den Matheds Lænke,
 Hvormed ham Næveslaget bandt saa ilde,
 Og da han saa', ej Lykken vilde skjænke
 Astolfo Held til det, han gjøre vilde,
 Udfandt et Middel han, som strax skal meldes,
 Ved hvilket Roland heldigt kunde fældes.

54. Han nogle stærke Reb sig der lod række
 Og Løbeknuder strax paa dem anbragte;
 Han nogle lod om Ben og Arme lægge
 Paa Roland, andre sig om Kroppen strakte,
 I Enderne han bød dem fast at trække,
 Idet han om til en og hver dem rakte.
 Som af en Hovsmed Hesten bliver bastet,
 Saadan blev Roland nu til Jorden kastet.

55. De strax sig styrte paa det faldne Bytte
 Og fastere hans Ben og Arme binde;
 Skjønt Roland brydes for dem bort at rydde,
 Han trods sin Kraft dog ikke Sejr kan vinde.
 Astolfo byder, man ham bort skal flytte,
 Thi at helbrede ham han har i Sinde;
 Ham Dudon, som er stærk, paa Ryggen tager,
 Og ud til Havets Rand han med ham drager.

56. Astolfo her syv Gange lod ham tvætte
 Og ned i Vandet ham syv Gange dykke
 For fra hans Krop og Ansigt bort at slette
 Den Smuds og Sved, som gjorde dem saa stygge,
 Samt visse Urter ham for Munden sætte,
 Hvormed hans Læber tæt de sammentrykke,
 Saa Luften finder ej den mindste Sprække,
 Kun gjennem Næsen kan han Vejret trække.

57. Astolf nu Flasken tog, den kostelige,
 Hvori Rolands Forstand var opbevaret,
 Og til hans Næse lod dens Indhold stige,
 Saa da han Aanden drog, han hele Karret
 Paa én Gang tømte. Under uden lige!
 Thi strax igjen sig Sjælens Mørke klared,
 Og atter hans Forstand sig selv kan finde
 Og mere lys og ren end nogensinde.

58. Som den, der vaagner op af tunge Drømme,
 Hvori han blev af fæle Skrig bedøvet,
 Saa' Spøgelser og Trolde om sig strømme
 Og mangan grufuld Daad vel selv udøved,
 Endnu sig undrer, naar han sundt kan dømme,
 Og Drømmens Blændværk han bevidst har prøvet;
 Saa dybt forbavset ogsaa Roland studsed,
 Da hans Bevidsthed klart med ét opblussed.

59. Paa Brandimarte ser han, paa Dudone,
 Paa ham, som Lyset i hans Sjæl har spredet,
 Helt tankefuld, men uden Ord og Tone
 Om naar, og om hvordan han hid blev ledet.
 Rundt gaa hans Blik til hver en Kant og Zone,
 Men ej begriber han, hvor han er stedet.
 Han undres over sine nøgne Lemmer
 Og disse Reb, som Ben og Arme klemmer.

60. Derpaa han sagde, hvad Silen alt mælte
 Til dem, som bandt ham i den mørke Hule,
 Solvite me! med milde Ord, som smelte,
 Med klare Blik, der nu saa lidet skule,
 At han blev løst; med Klæder og med Belte,
 Som hentet var, hans Nøgenhed de skjule,
 Og Trøst de gav ham for den svundne Smerte,
 Der endnu trykked som en Sten hans Hjerter.

61. Da Roland havde fuldt sig selv gjenfunden,
 Mer vis og mandig nu end nogensinde,
 Hans Elskov med det samme var forsvunden,
 Saa han kun saare lidet agter hende,
 Til hvem hans Sjæl var før saa mægtig bunden,
 Da hendes Skjønhed end ham kunde blinde.
 Af al sin Magt han stræbte nu og prøved
 At gjenerhverve, hvad ham Amor røved. —

-
- 1) Roland elskede og havde længe forgjæves søgt Angèlica, Catais (∴: Indiens) Dronning, som var fulgt med ham til Frankrig, men dér var bleven skilt fra ham.
  - 2) Kardinal Hippolyt af Este, til hvem hele Digtet er henvendt.
  - 3) Efter den katholske Tradition skjænkede Konstantin den store Rom til den daværende Pave Silvester.
  - 4) Ferrara, hvor Fyrsterne af Este residerede.
  - 5) En hvid Ørn var Hippolyt af Estes Vaabenmærke.
-

II.

EFTERRETNINGER

OM

ODENSE KATHEDRALSKOLE

FOR

SKOLEAARET 1880—81

AF

P. PETERSEN.

1. Examiner.

---

1. **Afgangsexamen for studerende Disciple i 1880.** Ifølge Ministeriets Skrivelse af 20de Maj 1880 foretoges den skriftlige Del her, ligesom ved de øvrige lærde Skoler, den 15de, 16de og 17de Juni. Den mundtlige Del foretoges i Overensstemmelse med det fra Ministeriet sendte Schema i Forbindelse med Skolens Hovedexamen (se forrige Aars Program).

Til Afgangsexamen indstillede sig 12 af Skolens Disciple, hvoraf 1 i 1877 og 11 i 1878 var bleven opflyttet i 5te Klasse.

Kandidaternes Navne og Prøvens Udfald vil ses af omstaaende Liste:

Kandidaternes Navne.	Points i de Fag, som afsluttes i 4. Kl.	Afgangsexamen				
		1. Den sproglige				
		Dansk Stil I.	Dansk Stil II.	Oldnordisk.	Fransk.	Engelsk og Tysk
P. H. Biering	26	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	g. +	g.
C. I. F. Dinsen	31	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	g.	mg. ÷
C. F. Fog	31	g.	g. ÷	ug. ÷	g. ÷	mg. ÷
F. C. Hansen	28	mg.	mg.	mg.	mg. ÷	mg. ÷
S. Hansen	34	mg. ÷	mg. ÷	mg.	g. +	mg. ÷
H. G. A. Jørgensen	37	mg. ÷	mg. ÷	ug.	mg.	mg. ÷
J. Nissen	33	mg.	mg.	ug. ÷	g. +	mg.
T. I. Petersen	33	mg.	g. +	g. +	g.	g. +
J. E. Rasmussen	16	g.	g. +	g. +	g.	mg. ÷
H. I. F. Tamm	27	mg. ÷	mg. ÷	mg.	ug. ÷	mg. ÷

2. Den matematiske

		Dansk Stil I.	Dansk Stil II.	Oldnordisk.	Fransk.	Eng. og Tysk.
H. Bloch	20	g. ÷	g.	mg.	g. +	g. +
H. Christensen	35	g. +	mg.	mg. ÷	mg. ÷	g. +

for studerende 1880.

Historiske Retning.

Latin skriftl.	Lat. statarisk.	Lat. extempore.	Græsk.	Historie.	Fysik.	Hoved- charakter.	Points.
ug. ÷	mg. ÷	g.	g. +	mg. +	mg. ÷	<i>Første Karakter.</i>	85
mg.	mg.	mg. ÷	mg.	mg.	mg. +	<i>Første Karakter.</i>	91
g. +	g. +	g.	mg.	g. +	tg. ÷	<i>Anden Karakter.</i>	63
g. +	mg.	mg.	mg. +	mg.	g.	<i>Første Karakter.</i>	92
g. +	mg. +	mg.	mg.	mg.	mg. +	<i>Første Karakter.</i>	93
g.	ug. ÷	mg.	mg. +	ug. ÷	mg.	<i>Første Karakter.</i>	99
mg. ÷	mg. +	g. +	mg. +	ug. ÷	ug.	<i>Første Karakter.</i>	97
mg. ÷	mg.	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	<i>Første Karakter.</i>	85
mg. ÷	g. +	g. +	g. +	g. ÷	mg. +	<i>Anden Karakter.</i>	76
mg.	mg. ÷	g.	mg.	mg. ÷	mg. ÷	<i>Første Karakter.</i>	93

Naturvidenskabelige Retning.

Arithmetik, skriftlig.	Arithmetik, mundtlig.	Geometri, skriftlig.	Geometri, mundtlig.	Historie.	Fysik, mechanisk.	Fysik, chemisk.	Hoved- charakter.	Points.
g. ÷	ug.	mg. +	ug. ÷	g. ÷	ug. ÷	mg. +	<i>Første Karakter.</i>	86
ug.	ug.	mg. ÷	mg.	mg. ÷	ug.	ug.	<i>Første Karakter.</i>	95

Opgaverne ved den skriftlige Del af denne Examen vare følgende:

1. Udarbejdelse i Modersmaalet I: Den store Folkevandrings Betydning for Europa.

2. Udarbejdelse i Modersmaalet II: Arbejdets Velsignelse.

3. Fransk Stil. Da Storfyrst Konstantin i et Brev af den 14de Januar 1822 havde bønfaldet Kejsers Alexander den første om at overføre hans Ret til Ruslands Trone til den, som fulgte umiddelbart efter ham, skrev Alexander følgende Svar paa dette Brev.

Meget kjære Broder!

Jeg har nylig læst Deres Brev med al den Opmærksomhed, det fortjener; jeg har ikke fundet noget deri, som har kunnet overraske mig, da jeg altid har vidst at sætte Pris paa Deres Hjertes ophøjede Følelser; det har givet mig et nyt Bevis paa Deres oprigtige Hengivenhed for Staten og Deres forsynlige Omsorg for Bevarelsen af dens Rolighed.

I Følge Deres Ønsker har jeg meddelt vor meget kjære Moder Deres Brev; hun har læst det gennemtrængt af de samme Følelser, som jeg, og anerkjender med Taknemmelighed de ædle Bevæggrunde, som have ledet Dem.

Efter disse af Dem fremsatte Bevæggrunde staar der for os to kun tilbage at lade Dem al Frihed til at følge Deres urokkelige Beslutninger og at bede den almægtige at lade saa rene Følelser frembringe de mest tilfredsstillende Resultater.

Jeg er for bestandig Deres meget hengivne Broder
Alexander.

Datum og Aarstal skrives helt ud med Bogstaver. —

Overføre til, transférer sur. Sætte Pris paa, apprécier. — Hengivenhed, attachement. — Frem sætte, alléguer. — Urokkelig. inaltérable. — Hengiven, affectionné.

4. Oversættelse fra Latin. Hispania inter Africam et Galliam posita oceani freto et Pyrenaeis montibus clauditur. Sicut minor utraque terra, ita utraque fertilior. Nam neque ut Africa violento sole torretur, neque ut Gallia adsiduis ventis fatigatur, sed media inter utramque hinc temperato calore, inde felicibus et tempestivis imbribus in omnia frugum genera fecunda est, adeo ut non ipsis tantum incolis, verum etiam Italiae urbiue Romanae cunctarum rerum abundantiam suppeditet. Hinc enim non frumenti tantum magna copia est, verum et vini, mellis oleique et equorum veloces greges; nec summae tantum terrae laudanda bona, verum et absconditorum metallorum divitiae. Cursus annium non rapidi, ut noceant, sed lenes; satis quoque piscosi sunt, plerique etiam divites auro. Uno tantum Pyrenaei montis dorso adhaeret Galliae, reliquis partibus undique in orbem mari cingitur; forma terrae prope quadrata. Salubritas caeli per omnem Hispaniam aequalis, quia aër nulla paludum gravi nebula inficitur. Huc accedunt et marinae aerae adsidui flatus, quibus, omnem provinciam penetrantibus, praecipua hominibus sanitas redditur. Corpora hominum ad laborem, animi ad mortem parati; dura omnibus est parsimonia, et bellum quam otium malunt. Nullo in festos dies epularum apparatu utuntur; aqua calida lavari post secundum Punicum bellum a Romanis didicere. In tanta saeculorum serie nullus illis dux magnus praeter Viriathum fuit, qui annos decem Romanos varia victoria fatigavit. Quem ipsum non iudicio populi electum, sed declinandorum

periculorum peritum secuti sunt. Cujus ea virtus continentiaeque fuit, ut, quum consulares exercitus frequenter vicerit, tantis rebus gestis non armorum, non vestis cultum, non denique victum mutaverit, sed in eo habitu, quo primum bellare coepit, perseveraverit, ut quisvis gregarius miles ipso imperatore opulentior videretur.

5. Arithmetisk Opgave: 1) For Udtrykket

$$(-119 - 120\sqrt{-1})^{\frac{1}{4}}$$

søges dets fire Værdier af Formen $x + y\sqrt{-1}$, hvor x og y ere reelle.

2) Ved Anvendelse af Binomialformlen paa $(a \pm b\sqrt{-1})^m$ bevises, at enhver Potens af to Kvadrattals Sum, $(a^2 + b^2)^m$, er en ny Sum af to Kvadrattal. Hvilke to Kvadrattals Sum er $(5^2 + 9^2)^4$?

6. Beregningsopgave: En Pyramide paa regelmæssig Grundflade har dennes Side $a = 0,514094'$ dens omkrevne Cirkels Radius $r = 0,751555'$ og alle Sidekanterne ligestore med $b = 1,954043'$. Man søger Pyramidens Sideantal, Volumen, indskrevne Kugles Radius, Sidekantens og Sidefladens Vinkler med Grundfladen.

7. Geometrisk Opgave: 1) Bestem Vinklerne i en Trekant ABC med en given Vinkel A saaledes, at Projektionen af Siden b paa c er lig Siden a . Under hvilken Betingelse er Opgaven mulig? Særlig findes Betingelserne for, at Vinklen C bliver spids, ret eller stump.

2) En Kugle med Radius r skæres af en Omdrejningskegle med Toppunktsvinkel 2β i to parallelle mindre Cirkler, hvoremellem der paa en Storcirkel, hvis Plan

gaar igjennem Kegleens Axe, afskæres en Bue, hvis Gradeantal er 2α . Man skal bestemme Udfoldningen saavel af den indenfor Kuglen liggende Keglestubs (afkortede Kegles) krumme Overflade (beregne Længder og Vinkler ved α , β og r), som af en Del deraf imellem to Side-linier paa Keglen, hvis mellemliggende Buer paa Cirklerne i Gradeantal ere n .

Anvendes paa Jorden betragtet som en Kugle med Radius $r = 845$ Mile, $2\beta = 111^{\circ} 21' 46''$, $2\alpha = 5^{\circ}$, $n = 4^{\circ} 30'$. Den sidste Udfoldning falder nær sammen med det Areal, som behøves til et Kort over Danmark.

8. Projektionstegning: En regelmæssig femsided Pyramide (ret Pyramide med en regelmæssig Femkant til Grundflade) tegnes staaende paa den vandrette Billedplan (Projektionsplan) med Sidekanter, der danne Vinkler paa 60° med Grundfladen, og af dem er den ene parallel med den lodrette Billedplan. Ved et plant Snit vinkelret paa Midten af denne Kant skæres Pyramidens øverste Del af, glider ned ad Snitplanen, indtil den naar dennes vandrette Spor, og drejer sig derpaa om dette, indtil Spidsen kommer ned i den vandrette Billedplan. I denne Stilling tegnes det afskaarne Legemes to Projektioner; tillige angives dets Udfoldning.

2. **Afgangsexamen for Realister og Hovedexamen for studerende Disciple af 4de Klasse** foretoges i den i forrige Aars Program angivne Orden.

Til disse Examinere indstillede sig fra Skolen 4 Realister af højere Grad, og 19 studerende Disciple: 16 af den sproglig-historiske Retning og 3 af den mathematisk-naturvidenskabelige Retning; en af Realisterne C. C.

Cloos blev syg før Examen, hvorfor der i Henhold til Skrivelse fra Ministeriet af 23de Juni 1880 afholdtes en extraordinær Examen for ham i Januar 1881.

Desuden indstillede sig 3 Privatister af den sproglig-historiske Retning, to for at underkaste sig Prøven i de 5 Afslutningsfag og latinsk Stil, den 3die for at supplere Skolelærerexamen med en Prøve i 2 fremmede Sprog til Realafgangsexamen af højere Grad (Bekjendtgjørelse af 26de September 1872) og denne igjen med en Prøve i latinsk Stil.

Realisternes Navne og Afgangsexamens Udfald vil ses af følgende Liste:

Afgangsexamen i 1880 for Realister
af højere Grad.

55

Disciplenes Navne.	Dansk Stil.	Tysk.	Fransk.	Engelsk.	Historie.	Geografi.	Arithmetik.	Geometri.	Naturlære.	Naturhistorie.	Points.	Prøvens Udfald.
O. Berg	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	mg. +	mg. +	mg.	mg. ÷	mg. ÷	mg. +	mg. ÷	74	<i>Bestaaet.</i>
C. C. Cloos	g. +	mg. ÷	g.	mg.	mg. ÷	g. +	mg.	mg. +	mg.	g.	69	<i>Bestaaet.</i>
J. F. Friis	g. ÷	g. ÷	g.	g.	g.	g. ÷	g. +	mg. ÷	g. +	tg.	50	<i>Bestaaet.</i>
G. Jørgensen	mg. ÷	g. +	mg.	mg.	g. ÷	g.	g.	ug. ÷	mg.	g. +	67	<i>Bestaaet.</i>

Privatisternes Navne samt Udfaldet af Prøven vil ses af følgende Liste:

Privatisternes Navne.	Tysk.	Fransk.	Engelsk.	Latinsk Stil.	Geografi.	Arithmetik.	Geometri.	Naturhistorie.	Points.	Prøvens Udfald.
Ejnar Bierfreund.....	mg.	—	—	g.+	mg.	mg.+	mg.÷	tg.	29	<i>Bestaaet.</i>
Christine Marie Høyer	mg.	—	—	tg.	mg.÷	tg.+	mdl.	mg.÷	15	<i>Bestaaet.</i>
SofusLauritsChristen Rasmussen	—	ug.	mg.	mg.	—	—	—	—	—	<i>Bestaaet.</i>

Opgaverne ved den skriftlige Del af disse Examiner vare følgende:

1. Udarbejdelse i Modersmaalet: De forskjellige Jordbelters vigtigste Ejendommeligheder.

2. Tysk Stil: Da den tapre Portugiser Laurieras var bleven fanget af Fjenderne, lovede han disse at forhandle med sine Landsmænd om Fangernes Udveksling. Han blev derfor løsladt, efterat han edelig havde forsikret, at han vilde vende tilbage, hvis han ikke opnaaede, hvad de ønskede. Da han nu havde meddelt sine Landsmænd sit Ærende, vægrede han sig i Begyndelsen ved at ytre sin egen Mening; endelig talte han efter mange Opfordringer omtrent saaledes: „Jeg tvivler ikke om, at I vide, hvor højt jeg elsker mit Fædreland og mine Medborgere; men min Fordel skal ikke være i Strid med Fædrelandets Vel og Ære. Beslutter derfor uden Hensyn til mit Vel, hvad der kan være nyttigt for Eder og Fædrelandet. Jeg selv vil ihukommende den højere Pligt hellere aldrig leve ved Eders Side end forlade Retskaffenhedens Vej.“ Fjendernes Forslag blev forkastet; men Laurieras vendte i Følge sit Løfte tilbage, og Kjærligheden til Fædrelandet hindrede ham ikke i at handle saaledes, at han blev sin Ed tro.

Portugiser — Portugiese. Om — wegen. Udveksling — Auswechslung. Edelig — eidlich. Ærende — Auftrag. Hensyn til — Rücksicht auf. Ihukommende — eingedenk. Forslag — Antrag.

3. Latinsk Stil. Efter at Cyrus havde undertvunget en stor Del af Asien, paaførte han Scytherne Krig. Paa den Tid var Tomyris Dronning over dette Folk. Da hun haabede let at kunne overvinde Perserne, forhindrede hun

ikke Cyrus fra at gaa over Grænserne og trænge ind i hendes Rige. Men hun blev snart rammet af en stor Ulykke. Da det nemlig blev forkyndt hende, at Cyrus havde forladt den Lejr, han nylig havde slaaet, sendte hun sin Søn, der kun var atten Aar gammel, for at forfølge Perserne. Imidlertid havde Cyrus efterladt i Lejren en stor Mængde Vin og meget andet, som var nødvendigt til Gjæstebud. Glemmende alle Farer hengav Dronningens Søn sig med sine Barbarer til Vinens og Gjæstebudets Glæder, saa at Cyrus, da han var vendt tilbage til Lejren med sin Hær, let kunde dræbe de berusede Scyther og Dronningens Søn. Men opfyldt baade af Smerte og Vrede hævnedes Tomyris sig snart i et stort Slag, hvor Cyrus blev dræbt, og man fortæller, at hun, da Cyrus's Hoved blev bragt hende, kastede det i et Kar, der var fuldt af Blod, og sagde: Mæt Dig nu med Blod, som Du altid har været begjærlig efter.

Trængerindi — ingredior. Rammer — affligo. Gjæstebud — epulæ. Hengive — dare. Beruset — ebrius. Bringer — apporto. Mætter — satio (1 Konj.)

4. Opgave i Arithmetik og Regning: 1) En Blystang har Form af en Cylinder, hvis Højde er $h = 5,675''$ og Grundfladens Radius $r = 1,36''$. Hvor mange Kugler kan der støbes af denne Stang, naar de skulle passe til et Bøsseløb, hvis indvendige Omkreds er $1,75''$? Cylinderens Kubikindhold er $= \pi r^2 h$, Kuglens $= \frac{4}{3} \pi R^3$.

2) At finde y og x af Ligningerne

$$y^2 + x = 45$$

$$y^4 - x = 45$$

3) Find Summen af Leddene i de følgende Rækker med uendelig mange Led:

$$A = 1 + \frac{2}{3} + \frac{4}{9} + \frac{8}{27} + \dots,$$

$$B = 1 - \frac{2}{3} + \frac{4}{9} - \frac{8}{27} + \dots$$

Bevis, at Summen af et lige Antal ($2n$) af de første Led i Rækken A altid er 5 Gange saa stor som Summen af de tilsvarende Led i B.

5. Geometrisk Opgave. 1) Til en Cirkel er der trukket to hinanden skærende Tangenter. At angive og bevise, igjennem hvilke mærkelige Punkter, hørende til Cirklen og deri liggende rette Linier, Tangentvinklens Halveringslinie gaar.

Naar Tangentvinklen er n° , hvor store blive da de fire Buer, hvori Cirklen deles ved Berøringspunkterne og Skæringspunkterne med Halveringslinien?

2) Naar Længderne af Stykkerne af to Tangenter til samme Cirkel fra deres Skæringspunkt til Berøringspunkterne ere 1 Fod og deres mellemliggende Vinkel 60° , hvor stort bliver da Cirkelens Areal og Arealet af den imellem Cirklen og Tangenterne liggende Figur?

Der forlanges 3 rigtige Decimaler.

3) En Trekant konstrueres af to Vinkler og den indskrevne Cirkels Radius.

I Censuren ved fornævnte Examina deltog udenfor Skolens Lærerpersonele af Undervisningsinspektørerne Professor Steen, ifølge Ministeriets Beskikkelse: Professor Gertz, Dr. Paludan og Professor, Rektor Tregder, indbudte af Skolen Pastor Strøm, Pastor Holm og Kaptajn Satterup.

Opgaverne ved den skriftlige Del af den for Realist

C. C. Cloos den 17de og 18de Januar afholdte Afgangsexamen vare følgende:

1. Udarbejdelse i Modersmaalet: Tyrkerne i Midlaldren og Begyndelsen af den nyere Tid til Sultan Solimans Død (1566).

2. Tysk Stil. I det berømte Slag ved Arcole, hvor der blev kæmpet tre Dage igjennem, kom Bonaparte selv paa den første Dag ved sit dristige Mod i stor Fare. En Bro skulde tages; men Fjendens Ild var saa skrækkelig, at Soldaterne ikke mere vilde nærme sig det skæbnesvangre Sted, og næsten alle Generaler vare allerede saarede. Da red Bonaparte frem og raabte: „Grenaderer, ere I ikke mere de tapre fra Lodi?“ Efter at være sprungen af Hesten, greb han en Fane og ilede op paa Broen med Raabet: „Følger Eders General!“ Soldaterne styrte efter ham; men modtagne af en morderisk Ild blive de atter tvungne til at vige tilbage. Allerede segne Bonapartes faa Ledsagere, trufne af fjendtlige Kugler, og idet Fjenden trænger frem, bliver han selv omringet og afskaaren fra sine. Han havde været fortabt, hvis ikke Synet af hans Fare havde opflammet Grenadererne til det yderste Raseri. Fjenderne modstaa ikke længere deres rasende Angreb, men rømme Broen, og Bonaparte er reddet.

igjennem — lang; skæbnesvanger — verhängnissvoll; morderisk — mörderisch; segne — sinken; Ledsager — Begleiter; Syn — Anblick; Raseri — Wuth; rømme — räumen.

3. Opgave i Arithmetik og Regning. 1. Der er kjøbt 126 Tønder Byg for 15 *R* 60 *Ø* for hver Tønde, 107 $\frac{1}{3}$ Td. for 16 *R* Tønden. De blandes og

henligge saalænge, at de svinde $2\frac{1}{2}$ pro Cent, men sælges da med 3 pro Cent Gevinst. Hvad er hver Tønde solgt for?

2. Find x og y af Ligningerne

$$\begin{aligned}(x^2 + y^2)^2 - (x^2 - y^2) &= 1122, \\ x^2 - y^2 &= 16.\end{aligned}$$

3. Find x udtrykt ved a , b , m og p , naar

$$m + x\sqrt{a^m - x} = p + x\sqrt{b^m - x};$$

beregn x , naar $m = p = 9$ og prøv Resultatet.

4. Geometrisk Opgave: 1. En retvinklet Trekant indskrevet i en Cirkel har Arealet T og Højden paa Hypotenusen h . Hvor stort er Cirkelns Areal?

$$\text{Ex.: } T = 30 \square', h = 2\frac{1}{3}'.$$

2. Naar der i et Paralleltrapez igjennem Diagonalernes Skæringspunkt trækkes en Linie parallel med Trapeziets parallelle Sider, saa er denne Linie halveret i Skæringspunktet. Bevis det. Find dernæst Forholdet imellem de Stykker, hvori den nævnte Linie deler de ikke parallelle Sider, naar de andre Siders Længder ere a og b .

3. Af en given Vinkel afskæres en Trekant ved en ret Linie fra et givet Punkt saaledes, at Trekantens indskrevne Cirkel faar en given Radius.

3. **Hovedexamen for Skolens øvrige Klasser** afholdtes i den i forrige Aars Program angivne Orden.

Efter tilendebragt Examen opflyttedes af 5te Klasses 18 Disciple 12 i 6te Klasse; af 4de stud. Klasses 19 Disciple 17 i 5te Klasse; af 3dje Klasses 23 studerende Disciple og 3 Realister 22 og 3 i 4de Klasse; af 2den Klasses 25 stud. Disciple og 5 Realister 23 og 4 i 3dje

Klasse; af 1ste Klases 27 stud. Disciple og 10 Realister 20 og 8 i 2den Klasse.

---

2. Disciplene.

Ved Slutningen af forrige Aars Beretning var Disciplenes Antal 151. Af disse afgik 1 inden Hovedexamen ved Døden den 6te Juni 1880: C. G. Schroll af 1ste stud. Klasse; 12 forlod Skolen efter bestaaet Afgangsexamen for studerende og 3 efter bestaaet Afgangsexamen for Realister (om den 4de C. C. Cloos se Side 53 og 56). Desuden udmeldtes efter Hovedexamen inden det nye Skoleaars Begyndelse 11, nemlig af 5te Klasse: C. E. A. Ammentorp, J. Jørgensen, J. L. Jørgensen og H. Rørdam; af 4de stud. Klasse: P. C. Jessen; af 4de Realkl.: J. A. Bergh og E. P. M. Hansen; af 2den Real Klasse H. C. Andersen og V. Langkilde; af 1ste stud. Kl. N. C. K. Faber og J. V. Stroyberg. Derimod optoges ved Skoleaarets Begyndelse 35, saa at Antallet da var 158. I Løbet af samme optoges 5 og udmeldtes 8 nemlig af 5te Klasse E. Bierfreund (S. af Bankdirektør B. i Odense, f. 4de Marts 1864; optagen 16de August 1880, se Side 56) og A. Ørum (S. af Kaptajn Ø. i Aalborg; opt. 16de Aug. 1880 i Henhold til Ministeriets Skrivelse af 22de Aug. 1873; Realafgangsexamen her ved Skolen i 1879); af 3die stud. Klasse: C. C. Toldberg

af 2den Realkl. O. Schwensen, af 1ste stud. Kl. A. Chr. Villumsen (se Progr. for 1880 S. 19, gjenoptagen 16de Aug. 1880), M. B. Edsberg (S. af Dyrlæge E. i Roerslev: f. 21de Maj 1868, opt. 30te Aug. 1880) og A. Madsen (S. af afd. Toldassistent M. i Odense, f. 24de Juni 1867; opt. 16de Aug. 1880) og af 1ste Realklasse J. L. Delcomyn. Antallet af Disciple er saaledes nu 155, der ere fordelte paa de forskjellige Klasser som efterfølgende alfabetisk ordnede Liste udviser. Ved de ny optagne ere de fuldstændige Navne, Fødselsdag og Fædrenes Stilling og Opholdssted angivne; ved de i Løbet af Skoleaaret optagne tillige Optagelsesdagen.

VI Klasse. 1. D. Andersen. 2. J. P. M. M. Christensen*. 3. J. C. Eriksen. 4. H. Hansen*. 5. N. C. Hansen. 6. P. G. Jørgensen. 7. A. R. Krag. 8. H. T. F. V. Lantow. 9. H. J. H. Larsen. 10. H. V. de Fine Licht.* 11. J. V. Teisen. 12. F. C. C. Zahlmann.

V Klasse 1. K. T. Bruun. 2. J. N. T. Dreyer. 3. P. Eriksen. 4. J. Hagen.* 5. F. Hansen. 6. P. J. Jensen. 7. V. A. Johansen. 8. L. B. Leth. 9. H. Lollesgaard. 10. L. A. Madsen. 11. F. C. C. Melbye. 12. A. G. C. Moltke-Hvitfeldt. 13. V. Nielsen. 14. E. Oldenburg. 15. G. A. E. Rasmussen. 16. Sophus Christen Laurits Rasmussen (S. af Skolelærer R. i Vigersted; f. 14de April 1857; se Side 56). 17. A. T. Rosenberg. 18. K. K. V. Røse.* 19. M. C. Selmer*. 20. V. R. Strøm.

IV Klasse. a) stud. Disciple: 1. O. J. V. Bencke. 2. J. C. Clausen. 3. F. S. C. L. Danneskjold-Samsøe.

---

*) Hører til den realstuderende Afdeling.

4. H. M. Erichsen. 5. P. M. T. E Frantzen. 6. L. Heuer. 7. A. Jacobsen.* 8. Frits Carl Niels Otto August Juel-Brockdorff (S. af Baron J. til Taasinge; f. 16de Febr. 1866; opt. 1ste Febr. 1881). 9. A. Jørgensen. 10. E. V. V. Jørgensen. 11. M. C. Jørgensen. 12. N. C. J. Jørgensen. 13. C. B. Kehlet. 14. K. A. Knudsen. 15. K. Knudsen. 16. N. C. Knudsen. 17. F. E. C. E. Lantow. 18. M. Larsen. 19. S. P. Lassen. 20. G. C. F. V. Neidhardt. 21. N. C. Rasmussen. 22. E. C. L. Schwensen. 23. P. H. Strøm. 24. S. Zahlmann.

b) Realister: 1. H. H. D. Blædel. 2. C. Jensen. 3. F. B. Petersen (lav. Gr.)

III Klasse. a) stud. Disciple: 1. S. F. V. Agerholm. 2. O. E. Allerup.* 3. U. Bülmann. 4. G. V. Eichmüller. 5. S. A. Faber. 6. H. S. Hansen. 7. L. B. Hansen. 8. F. A. E. Haugsted. 9. H. S. Holbech. 10. J. F. Kruise. 11. H. V. Jørgensen.* 12. E. Lollesgaard. 13. H. P. Lollesgaard. 14. C. Nielsen. 15. E. A. Nielsen. 16. T. V. Oldenburg. 17. O. M. Olsen. 18. N. K. L. Rasmussen. 19. W. E. A. Rasmussen. 20. T. F. C. Roloff. 21. A. H. Steenbuch. 22. J. Torup. 23. N. F. Trojel.

b) Realister: 1. A. P. E. Fog. 2. C. E. Lindegaard. 3. C. Maaløe. 4. G. E. Schroll.

II Klasse. a) stud. Disciple. 1. H. Balslev. 2. V. J. A. L. Bøttern. 3. J. V. C. Clausen. 4. V. C. Eichmüller. 5. C. F. Esmann. 6. O. Friis. 7. J. Grove-Rasmussen. 8. H. Haugsted. 9. H. Jensen. 10. H.

---

*) Hører til den realstuderende Afdeling.

Johnsen. 11. Evald Jopp (S. af Grosserer J. i Odense, f. 28de Febr. 1868, opt. 5te Maj 1881). 12. T. F. Jørgensen. 13. J. C. Langkilde. 14. L. C. Langkilde. 15. A. Nielsen. 16. N. S. Olsen (se Progr. for 1877 S. 21 og 1879 S. 18; gjenoptagen 16de Aug. 1880.) 17. J. P. Rasmussen. 18. C. A. Rump. 19. H. Røse. 20. I. C. H. Seydevitz. 21. C. A. H. Thomsen. 22. A. Tychsen. 23. V. H. C. Weimann. 24. A. F. V. C. Wiberg.

b) Realister: 1. J. V. Friis. 2. K. Gundestrup (lav. G.) 3. H. B. E. Kaas. 4. C. V. Kisling. 5. Axel Valdemar Küster (lav. G.) (S. af Slagter K. i Odense, f. 15de Oktbr. 1866; opt. 1ste April 1881.) 6. N. B. Krarup. 7. F. M. Lausen. 8. A. G. M. Svendsen (lav. Gr.) 9. I. C. Windel. 10. Hans Søren Lundby Sørensen (S. af Uhrmager S. i Odense; f. 14de Juni 1867; opt. 8de Febr. 1881).

I Klasse a) Stud. Disciple. 1. Otto Frederik Allerup (S. af Fabrikant A. i Odense f. 12te Jan. 1869.) 2. Axel Emil Kruuse Andersen (S. af Kjøbmand A. i Odense, f. 2den Decbr. 1867.) 3. Laurids Frederik Moreau Andersen (S. af Skolelærer A. i Sønderød, f. 14de April 1868.) 4. Niels Christian Christensen (S. af Gaardejer Christen Jensen i Lumby Taarup, f. 14de Jan. 1866.) 5. J. Clausen. 6. Erik Einer Faber (S. af Adjunkt F. i Odense, f. 15de Juni 1869.) 7. Emil Andreas Holbeck (S. af Grosserer H. i Odense, f. 16de August 1868.) 8. August Frits Høysholt (S. af Uhrmager H. i Odense f. 21de Jan. 1869.) 9. Carl Andreas Jensen (S. af Kjøbmand J. i Bogense, f. 19de Febr. 1869.) 10. Urban Marcus Jørgen Frederik Bruun Jørgensen (S. af Slotsforvalter, Kapt. J. i Odense; f. 26de Oktbr. 1868.)

11. Niels Adolph Christoph Kaas (S. af Hofjægermester K. til Nedregaard; f. 5te Maj 1868). 12. Otto Louis Kristian Lagoni (S. af Kjøbmand L. i Øster-Hæsinge; f. 27de Novbr. 1867). 13. P. V. Langhoff. 14. Peter Reginald Valentin Lyman (S. af Skovrider L. paa Glorup, f. 30te Okt. 1867). 15. Knud Frydendahl Maegaard (S. af Grosserer M. i Odense, f. 8de Aug. 1869). 16. Georg Marius Madsen (S. af Kjøbmand A. Madsen i Odense, f. 11te Febr. 1869). 17. C. T. Møller. 18. A. Nielsen. 19. Anders Georg Emanuel Pedersen (S. af afdøde Mægler P. i Odense, f. 8de Juni 1868). 20. S. C. Pedersen. 21. Christian August Schepelern Petersen (S. af Sognepræst P. i Gudbjerg; f. 8de Septbr. 1867). 22. Olaf Charles Graszitz Petersen (S. af Skolelærer P. i Hjallese, f. 24de Juli 1868). 23. Elias Hans Thor Prøvensen (S. af Bankdirektør, Grosserer P. i Odense; f. 19de Maj 1869). 24. Hans Rasmussen (S. af Jernstøber R. i Odense, f. 30te Decbr. 1868). 25. Charles Mourits David Schiær (S. af Bager S. i Odense, f. 24de Marts 1868). 26. P. Sørensen. 27. Johan Frederik Christopher Winde Thaning (S. af Sognepræst T. i Lunde, f. 10de Oktbr. 1868). 28. Oluf Torup (S. af Skoleinspektør T. i Odense, f. 10de Febr. 1868). 29. Georg Philip Marentzius Waidtløw (S. af Kjøbmand W. i Odense, f. 4de Juli 1868).

b) Realister: 1. Henrik Carl Ferdinand Valdemar Anderschou (Adoptiv søn af Kjøbmand A. i Odense, f. 24de Maj 1869). 2. William Løngreen Frydendahl (S. af Kjøbmand F. i Odense f. 6te Septbr. 1868). 3. Holger Christian Jespersen (S. af Prokurator, Assessor J. i Odense, f. 1ste Oktbr. 1868). 4. V. Lindegaard (sml. Progr. for 1880 S. 19). 5. Holger Topp Pedersen (S. af

Grosserer A. C Pedersen i Odense, f. 13de Oktbr. 1868).
 6. H. T. Rasmussen. 7. Carl Hermann Elberling Sørensen (Broder til II, b, 10, f. 19de Maj 1869).

---

3 og 4. Lærerpersonalet og Undervisningen.

Den 7de Juli blev Rektor og omtrent samtidigt 3 Medlemmer af hans Husstand angrebne af tyfoid Feber, hvorfor Overlærer Kragh overtog Bestyrelsen af Skolen. Resten af Examen saavel som Translokationen og Bekjendtgjørelsen af Examens Udfald afholdtes i teknisk Instituts Lokale, og Rektors Examination i Tysk i IV B overtoges af Adjunkt Faber, hans Censur i IV S i Latin af konst. Lærer Jacobsen, hans andre Censurer af andre af Skolens Lærere. Ifølge Indstilling af Overlærer Kragh bevilgedes ved Ministeriets Skrivelse af 2den August en Forlængelse af Sommerferien med indtil 2 Uger, dels af Hensyn til Rektors og Families Helbreds-tilstand, dels for at vinde Tid til Udførelsen af nogle af Sundhedskommissionen forlangte og af Ministeriet approberede Forbedringer ved Afledning af Spildevandet i Skolens Kjælder og andre Desinfektionsforanstaltninger. Ved Undervisningens Begyndelse den 31te August var

Rektors Rekonvalescents endnu ikke saa vidt fremskreden, at han kunde overtage sine Forretninger, hvorfor Rektoratet endnu en Tid besørgedes af Overlærer Kragh. Rektors Skoletimer saa vel som de, der ved den approberede Fag- og Timefordeling vare tillagte Overlærer Nielsen, som ogsaa var forhindret ved Sygdomsforfald, besørgedes ved Vikariat, dels af Skolens Lærere, dels af Cand. theol. Ipsen, navnlig saaledes at Timerne i Historie overtoges af Adjunkt Vogelsang, i Latin og Græsk af Adjunkterne O. Johnsen og Garben og de konst. Lærere Zerlang og Jacobsen, og disse Læreres Timer i Dansk, Tysk, Fransk og Engelsk af Kand. Ipsen. I Tiden fra 21de Septbr. til 7de Oktbr. overtog Rektor efterhaanden det fulde Antal Timer, medens Overlærer Nielsens vedblivende maatte besørges af andre, saa at indtil Juleferien Adjunkt Vogelsang beholdt Historie i I A, Adjunkt O. Johnsen Græsk i VI SS, Adjunkt Garben Latin i III S, konst. Lærer Jacobsen kursorisk Latin i VI SS og V SS, Kand. Ipsen Dansk i II A, II B og I B, Tysk i III B og I A, Engelsk i III R.

Da Overlærer Nielsens Tilstand ikke gav Udsigt til Bedring, bemyndigedes Rektor ved Ministeriets Skrivelse af 30te Novbr. 1880 til at antage Cand. phil. H. F. T. Gredsted til indtil videre at vikariere som Lærer ved Skolen. Han tiltraadte efter Juleferien sine Forretninger. Da Overlærer Nielsen 8de Februar var afgaaet ved Døden, bifaldt Ministeriet i Skrivelse af 15de Febr. Rektors Indstilling om, at Kand. Gredsted maatte vedblive at besørge de ham overdragne Timer.

Poul Christian Nielsen, Søn af Konsul Nielsen i

Hjørring, fødtes den 3die Oktober 1835. I Aaret 1845 blev han optagen i Aalborg Kathedralskole, hvorfra han i 1852 dimitteredes med 1ste Karakter. Efter at have bestaaet den filosofiske Examen med Udmærkelse studerede han klassisk Filologi og bestod i 1859 den filologisk-historiske Skoleembedsexamen med Karakteren Laudabilis. Fra 23de August 1862 vikarierede han ved Nykjøbing Kathedralskole for Overlærer Lund og blev ved denne Skole indtil den 7de November 1863, for hvilken Virksomhed han modtog paaskjønnende Vidnesbyrd fra Skolens daværende Rektor, Prof. Paludan Müller. En Tidlang (1863—65) var han Huslærer hos Grev Frijs-Frijsenborg, hvornæst han deltog i en Lystrejse med Dampskibet „Falken“ til England, Portugal, Spanien, Nordfrankrig og Italien, hvor han benyttede Lejligheden navnlig til kunsthistoriske Studier. Den 21de August 1866 blev han konstitueret som Lærer ved Odense Kathedralskole og den 29de Marts 1867 udnævnt til Adjunkt; den 17de September 1877 forfremmedes han til Overlærer ved samme Skole. Allerede i Vinteren 1877 havde en begyndende Brystsvaghed hindret ham i at besørge sine Forretninger ved Skolen, for hvilke han helt fritoges indtil Udgangen af Skoleaaret 1877/78 og halvt i Skoleaaret 1878/79. I de to næste Skoleaar besørgede han igjen alle sine Timer, men hans Kræfter tog af, og i Sommeren 1880 indtraadte en saadan Svækkelse, at han ganske maatte ophøre med sin Skolegjerning. Sygdommen udviklede sig hurtigt, og den 8de Februar afgik han ved Døden. Han forbandt med gode Kundskaber og Lærerdygtighed stor Agtelse for og Kjærlighed til sin Gjerning. Han arbejdede ikke blot paa Skolen for og med Discip-

lene, men fulgte dem ogsaa udenfor Skolen med Interesse. Han nød derfor alles Agtelse og Tillid, og hans Bortgang maa beklages som et føleligt Tab for Skolen.

De 4 nederste Klasser have været delte i alle Fag.*)

Fagene ere nu saaledes fordelte:

Rektor: Statarisk Latin i VI SS (6 Timer) og V SS (6 Timer); Græsk i V SS (3 Ti- mer); Historie i I A.....	17	Timer.
Overlærer Kragh: Matematik i VI RS, V RS og IV A.....	25	—
Overlærer Strøm: Geografi i III A, III B, II A, II B og I B, Naturhistorie i hele Skolen.....	24	—
Adjunkt Faber: Dansk i VI og V; Sprog og Lit. (Cirk. af 9de Aug. 1871) i VI RS og V RS; Tysk i VI, V, IV B, II B og I B; Latin i II S.....	25	—
Adjunkt Vogelsang: Historie i VI, V, IV A, IV B, III A og III B; Geografi i IV A, IV B og I A.....	25	—
Adjunkt W. Johnsen: Matematik i II A, II B, I A og I B; Frihaandstegning i IV R, III R, II R og I.....	29	—
Adjunkt O. Johnsen: Dansk og Tysk i IV R (lav. Gr.), Oldnordisk VI og V; Tysk i		

---

*) Et R efter Klassennummeret betyder Realklasse, et S stu-
derende Klasse, RS realstuderende og SS sprogstuderende
(sproglig-historisk) Afdeling af Klassen. Hvor Klasserne i
Fællesfagene ere delte i A og B, findes Realisterne i Af-
delingen B.

IV A, II A og med de konf. Disciple i III A og B; Græsk i VI SS og IV SS	24	Timer.
Adjunkt Garben: Dansk i II B, Engelsk i hele Skolen; Latin i I S	25	—
Adjunkt Schmidt: Matematik i IV B; Na- turlære i hele Skolen	29	—
Konst. Lærer Zerlang: Fransk i hele Skolen	26	—
Konst. Lærer Jacobsen: Tysk i III B; kursorisk Latin i VI SS og V SS. Latin i III S; Matematik i III A og III B.	26	—
Konst. Lærer Teisen: Dansk i IV A, IV B, III A, III B og I A; Religion i III (de ukonf.), II A, II B, I A og I B; Historie i II A, II B og I B	26	—
Cand. philol. Gredsted: Dansk i II A og I B; Tysk i III A og I A; Latin i III S; Græsk i III SS og V SS (3 Timer).	24	—
Pastor Møller Religion i VI og V.	2	—
Organist Jastrau: Skrivning og Sang i hele Skolen	14	—
Kaptajn Hartnack og Oversergent Greve (fra 1ste Maj Stabssergent Leo): Gym- nastik i VI, V, $\frac{1}{2}$ IV og $\frac{1}{2}$ III	8	—
Lærerne Holm og Lauritsen: Gymnastik i $\frac{1}{2}$ IV, $\frac{1}{2}$ III, II og I.	10	—
Skydeøvelserne, hvori med VI og V ogsaa IV R tager Del, have været ledede af Kaptajn Hartnack med Assi- stance af Lærerne Holm og Lauritsen.		

De ugentlige Undervisningstimers Fordeling paa de forskellige Fag vil ses af efterfølgende Tabel:

Fagene.	VI		V		IV		III		II		I		Summa.
	SS	RS	SS	RS	S	R	S	R	S	R	S	R	
Dansk	2		2		2	2	2	2	2	2	3	3	22
Oldnordisk	2		2		"	"	"	"	"	"	"	"	4
Tysk	(2)		(2)		2	3	2	3	2	3	2	3	22
Fransk	3		3		2	2	2	2	3	3	3	3	26
Engelsk	2		2		"	3	"	3	"	4	"	3	17
Latin	8	"	8	"	8	"	7	"	8	"	6	"	45
Græsk	6	"	6	"	5	"	5	"	"	"	"	"	22
Sprog og Literatur . .	"	1	"	1	"	"	"	"	"	"	"	"	1
Religion og Bibelhist..	1		1		"	"	2	2	2	2	2	2	12
Historie	4		3		2	4	3	3	2	2	2	2	27
Geografi	"	"	"	"	2	2	1	1	2	2	2	2	14
Arithmetik og Regning	"	5	"	5	3	3	2	2	3	3	3	4	33
Geometri og geom. Tgn.	"	5	"	5	2	4	2	4	3	3	2	2	32
Naturlære	3	5	3	5	"	3	"	3	"	"	"	"	22
Naturhistorie	"	"	"	"	2	2	2	2	2	2	2	2	16
Skrivning	"	"	"	"	(1)	"	1	1	2	2	2	2	8
Tegning	"	"	"	"	(1)	"	2	"	2	1	2		7
Sang	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	6
Gymnastik	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	16
I alt ugentlige Timer	36	36	36	35	36	36	36	36	36	36	36	36	

De realst. Disciple af VI og V have været samlede i Sprog og Lit. (Cirk. af 9de Aug. 1871). De realst. Disciple af IV S og III S have i geom. Tegn. og Naturlære været samlede med IV R og III R. Realklasserne have paa forskjellig Maade været samlede i Skrivning og Tegning. De Realister, som høre til lavere Grad, have ikke deltaget i Undervisningen i tysk Stil og Fransk, nogle heller ikke i Engelsk og Naturlære, men i Stedet derfor været beskæftigede paa anden Maade. I dansk Grammatik have Realisterne af lavere Grad i IV B haft 1 og i Tysk 2

Timer ugentlig særlig Undervisning. Den ugentlige Time i Religion er i V SS tagen fra Latin; i VI SS fra andre Fag. De ikke syngende Disciple af de tre øverste Klasser have i Sangtimerne haft Gymnastik.

2. Følgende Pensa ere i Aarets Løb gennemgaaede i de forskjellige Klasser.*)

---

*) For at kunne optages som Discipel i Skolens 1ste (nederste) Klasse fordres at have fyldt det 11te Aar og at være vaccineret, hvorom de fornødne Attester blive at fremlægge, samt at bestaa en Prøve, ved hvilken der kræves 1) i Modersmaalet: dels Oplæsning af et Stykke af en dansk Læsebog eller Forfatter og Bekjendtskab med de almindelige grammatikalske Begreber, dels en skriftlig med antagelig Sikkerhed i Retskrivning og Skilletegnes Brug nedskreven Gjengivelse af et to Gange forelåst Stykke, hvilken tillige bedømmes som Prøveskrift. 2) i Tysk: det vigtigste af Formlæren, i det mindste Bøjningen af Artiklerne, af svage og stærke Substantiver, af Adjektiverne, af de personlige og paapegende Pronominer, af Hjelpeverberne og 1ste Konjugations (de saakaldte regelmæssige) Verber og en mundtlig Oversættelse fra Tysk til Dansk af et Stykke i et læst Pensum, der maa udgjøre 100 almindelige Oktavsider. 3) i Fransk: det vigtigste af den regelmæssige Formlære og 50 Oktavsider i en Læsebog. 4) i Geografi: en Oversigt over hele Geografien efter en kortere Lærebog f. Ex. Thriges eller Rimestads mindre Bøger eller Erslevs Nr. 3. 5) i Historie: Oversigt over Verdenshistoriens vigtigste Begivenheder efter en fragmentarisk Lærebog samt Danmarks Historie noget udførligere f. Ex. efter Blochs mindre Lærebog for Skolernes Underklasser. 6) i Religion: Bibelhistorien i kort Begreb f. Ex. efter Balslevs Bog og Hovedstykkerne af Luthers lille Katekismus. 7) i Naturhistorie: Pattedyr og Fugle efter en kortfattet Lærebog f. Ex. Lützens eller Feddersens mindste. 8) i Regning: Færdighed i praktisk Regning saa vidt, at alle Regninger med hele og brudne Tal kunne udføres sikkert og bringes i Anvendelse paa simple praktiske Op-gaver som dem, der pleje at henføres under Regula de Tri.

Af Aspiranter, som ønske at forberedes til Realafgangs-examen af lavere Grad, kræves ikke Fransk.

Dansk.

I Klasse B. (Gredsted). Til Oplæsning er benyttet Winkel-Horn og Borchsenius's danske Læsebog; af Lefoliis Digte for mindre Børn ere nogle lærte udenad. Af Bojesens Sproglære er det vigtigste læst

---

I Skolens 1ste og 2den Klasse er Undervisningen fælles for alle studerende Disciple. I 3dje og 4de Klasse indtræder den Forskjel, at de sprogstuderende Disciple (den sproglig-historiske Retning) lære Græsk, de realstuderende Disciple (den matematisk-naturvidenskabelige Retning) geometrisk Tegning og Naturlære.

I 1ste og 2den Klasse er Undervisningen fælles for Realister og studerende Disciple, i 3dje og 4de Kl. for Realister og realstuderende, kun at Realisterne i Stedet for Latin og latinsk Stil undervises i Engelsk og tysk Stil samt Tegning.

Realafgangsexamen afholdes ved Udgangen af 4de Real-klasse.

Den ved Udgangen af 4de stud. Klasse afholdte Hoved-examen giver samme Rettigheder som Realafgangsexamen af højere Grad.

I 5te og 6te Klasse fortsættes Latin og Græsk og indtræder Naturlære for de sprogstuderende Disciple, medens Matematik bortfalder; for de realstuderende bortfalder Latin, medens Matematik og Naturlære fortsættes.

De, som have taget den sproglig-historiske Afgangsexamen, have Adgang til at indstille sig til alle de forskjellige Fakultetsexamina ved Universitetet.

De, som have taget den matematisk-naturvidenskabelige Afgangsexamen, have Adgang til umiddelbart at indtræde som Examinander ved den polytekniske Lærestanstalt samt til ved Universitetet at indstille sig til de under det matematisk-naturvidenskabelige samt under det filosofiske Fakultet henhørende Prøver, til statsvidenskabelig Examen og lægevidenskabelig Examen. For at kunne indstille sig til den theologiske eller den fuldstændige juridiske Embeds-examen ville de have at underkaste sig en Tillægsexamen ved Universitetet henholdsvis i Latin og Græsk og i Latin af samme Omfang som Examen i disse Fag ved Skolernes Afgangsexamen.

og indøvet ved Analyse. Til 1ste Juni 30 Stile, enkelte Diktatstile, men hyppigst Gjenfortællinger. — I Klasse A (Teisen.) Samme Bøger benyttede og Fremgangsmaaden væsentlig den samme. Til 1ste Maj er der skrevet 27 Stile, i Begyndelsen af Aaret mest Diktatstile, i sidste Halvaar udelukkende Gjenfortællinger. — II Klasse B. (Garben.) Til Oplæsning er benyttet Winkel-Horn og Borchsenius's danske Læsebog. Af Lefoliis Digte for mindre Børn ere 6 lærte udenad. Grammatik indøvet ved Analyse. 2 Stile maanedlig, (til 1ste Maj 15), i Almindelighed af historisk, geografisk eller naturhistorisk Indhold. — II Klasse A (Gredsted). Winkel-Horn og Borchsenius's danske Læsebog er benyttet til Oplæsning. Af Lefoliis Digte for mindre Børn ere flere lærte udenad. Grammatik indøvet ved Analyse. To Stile maanedlig (til 31te Maj 16) dels Gjenfortællinger, dels Skildringer af historisk, geografisk eller naturhistorisk Indhold. — III Klasse B og A. (Teisen.) Til Oplæsning og som Grundlag for Kjendskab til Literaturhistorien er benyttet Flors Haandbog (til Oehlenschläger). Desuden er læst: Egils Saga, gjenfortalt af Lefolii, Komedier af Holberg, nogle Sange af Peder Paars og et Brudstykke af Niels Klim. Til 1ste Maj henholdsvis 15 og 16 Stile mest af et fra Undervisningen bekjendt Stof. Den græske Mythologi er læst efter Tregders Haandbog med en Del Forbigaaelser. — IV Klasse B og A (Teisen.) Flors Haandbog (fra Øehlenschläger) er benyttet, og desuden er der læst enkelte Værker af danske Forfattere i dette Aarhundrede: Øehlenschläger, Blicher, Paul Møller, Grundtvig — „Optrin af Nordens Kæmpeliv“ — Heiberg). Til 1ste Maj hen-

holdsviis 15 og 14 Stile, mest af et fra Undervisningen bekjendt Stof. En Discipel af lavere Grad har desuden skrevet frie Stile. Winkel-Horns kortfattede nordiske Mythologi er læst. — V Klasse (Faber.) Literaturhistorien er gennemgaaet forfra til Udgangen af det 18de Aarhundrede med Oplæsning af Stykker af Forfatterne. I Slutningen af Aaret ere nogle Timer anvendte til Læsning af Svensk efter Hammerichs Læsestykker. 2 Stile om Maaneden, til 1ste Maj 14. — VI Klasse. (Faber.) Det nærværende Aarhundredes Literatur gennemgaaet og Prøver af Forfatterne oplæste. 2 Stile om Maaneden, til 1ste Maj 14.

Oldnordisk.

(O. Johnsen.)

V Klasse. Wimmers Læsebog forfra til S. 37 og 41—49. Det vigtigste af sammes Formlære. — VI Klasse. Wimmers Læsebog S. 45—60; 74—121; 132—135. Sammes Formlære repeteret. Til Afgangsexamen opgives S. 1—60; 74—121; 132—135.

Tysk.

I Klasse B. (Faber.) Simonsens Læsebog for de lavere Klasser og Mellemklasserne S. 51—86 og S. 115—127. Af Kapers tyske Sproglære det vigtigste af Formlæren, dog med Forbigaaelse af en Del Undtagelser og Remser. Realisterne 1 Stil om Ugen efter Holbech og Petersens Materialier. — I Klasse A (Gredsted). Simonsens Læsebog S. 1—42. Det vigtigste af Formlæren efter Hjorts Grammatik ved Kaper. — II Klasse B. (Faber.) Simonsens Læsebog S. 149—210. Hjorts Gram-

matik ved Kaper: det vigtigste af Formlæren. Realisterne i Stil om Ugen efter Holbech og Petersens Materialier. — II Klasse A. (O. Johnsen.) Simonsens Læsebog S. 61—130. Formlæren efter Hjorts Grammatik ved Kaper. — III Klasse B. (Jacobsen.) Simonsens Læsebog S. 194—215 og 222—274. Formlæren efter Hjorts Gram. ved Kaper. Real. have læst i Holbech og Petersens Materialier S. 36—60 og skrevet i Stil om Ugen efter Mohr og Outzens Stiløvelser. — III Klasse A. (Gredsted.) Simonsens Læsebog S. 165—235. Formlæren efter Hjorts Gram. ved Kaper. — IV Klasse B. (Faber.) Simonsens Læsebog S. 226 til Enden og Franzos: Die Hexe samt Schiller: Die Jungfrau von Orleans. Hjorts Grammatik ved Kaper: Formlæren repeteret, læst Syntaxen. Realisterne i Stil om Ugen efter Mohr og Outzen's Stiløvelser. — Realisterne af lavere Grad. (O. Johnsen.) Simonsens Læsebog fra S. 50—258. Det vigtigste af Formlæren efter Hjorts Grammatik ved Kaper. — IV Klasse A. (O. Johnsen.) Schillers Jungfrau von Orleans og en Del af Maria Stuart. Kurscrisk Læsning af Simonsens Læsebog, samt Immermanns d. Carneval u. d. Somnambule. Hjorts Grammatik ved Kaper repeteret, og en Del medtaget af Syntaxen. V og VI Klasse (Faber.) Læst Kleist: Michael Kohlhaas, Hoffmann: Fräulein v. Scudery, Göthe: Iphigenia og Shakspeare: Romeo und Julie, übers. v. Schlegel. Hjorts Grammatik ved Kaper repeteret helt igjennem.

Fransk.

(Zerlang.)

I Klasse B og A. Borrings manuel des enfants

S. 50—117. Formlæren efter Pios Grammatik. Sicks Stiløv. I Nr. 1—23. — II Klasse B. Sicks Læsebog for Mellemklasserne S. 1—25, 26—32, 33—40, 41—96. Formlæren og Kjønslæren efter Pios Grammatik: Sicks Stiløv. I Nr. 27—41. — II Klasse A. Sicks Læsebog for Mellemkl. S. 1—25, 26—32, 33—40, 41—106; Grammatik som II B. Sicks Stiløvelser Nr. 27—44. — III Klasse B. Sicks Læsebog for Mellemkl. S. 96—119, 121—143, 145—151, 167—180. Baruel og Trier udvalgte Stykker af den franske Literatur før 1830 S. 35—41, 70—79 og 102—125. Formlæren og Kasuslæren efter Pios Grammatik. Sicks Stiløvelser I Nr. 45—49 samt repeteret det sværeste af det foregaaende. — III Klasse A. Sicks Læsebog for Mellemkl. S. 106—119, 121—143, 145—151, 167—180. Baruel og Trier: S. 35—41, 70—79, 102—118, Grammatik og Stiløvelser som III Kl. B. — IV Klasse B og A. Baruel og Trier: S. 34—41, 59—79, 86—101, 136—163, 179—201, 240—248, 262—273. Formlæren og det vigtigste af Syntaxen efter Brobergs Grammatik; Sicks Stiløvelse I Nr. 38—47, samt repeteret det sværeste af det foregaaende. — V Klasse. Baruel og Michelsen: Franske Prosastykker. S. 121—149, 161—171, 229—257, 306—343, 411—447. Extemporallæsning efter Mérimèes *Colomba suivi de la Mosaique*. Pios Grammatik. 1 Stil ugentlig efter Giedes Stiløvelser. — VI Klasse. Baruel og Michelsen. S. 28—49, 102—120, 150—170, 257—305. V. Hugo: *Hernani*. Extemporallæsning efter Baruel og Michelsen. Maanedslæsning: Michelsen: 3 franske Noveller. Pios Grammatik. 1 Stil ugentligt efter Sicks Stiløvelser II.

Engelsk.

(Garben.)

I Realklasse. Listovs Ledetraad, 1 Afdeling. —
 II Realklasse. Af Listovs Ledetraad, 2den Afdeling, de engelske Stykker af særlig grammatikalsk Betydning. Marryats The Mission S. 50—73; 83—102. Rosings Formlære. — III Realklasse. Marryats The Mission S. 102—157. Anth. Trollopes Harry Heathcote S. 7—13; 19—47; 90—103. Rosings Formlære. — IV Realklasse. Anth. Trollopes Harry Heathcote S. 90—125; 143—161. Det tidligere læste repeteret. Rosings Formlære. — Til Examen opgives Marryats The Mission S. 50—73; 83—157; 168—174; 177—197. Anth. Trollopes Harry Heathcote S. 7—14; 19—48; 90—125; 143—161. — V Klasse. Listovs The English Reader S. 1—62. Rosings Formlære. — VI Klasse. Listovs The English Reader S. 62—95. Sammes Udvalg af engelske Forfatteres Skrifter, 1ste Hefte, S. 3—37 og 56—81. Rosings Formlære. — Til Examen opgives Listovs The English Reader S. 1—95 og sammes Udvalg af engelske Forfatteres Skrifter 1ste Hefte S. 3—37 og 56—81. —

Latin.

I stud. Klasse. (Garben). Kern og Krebs's Læsebog S. 1—28, samt den hertil svarende Del af Madvigs Formlære. — II stud. Klasse. (Faber.) Kern og Krebs's Læsebog S. 29 til Enden og Blochs Læsebog S. 18—28. Af Madvigs Grammatik Formlæren læst ud og af Syntaxen læst til Genitiv. Skrevet 1 Stil om

Ugen først efter Læsebogen senere efter Iversens Stileøvelser. — III stud. Klasse. (Gredsted.) Cæsar B. G. III; Cicero in Catil. I og IV. Af Ovidii metam. (efter Blochs Udvalg II) Meleager og Dædalus. Af Madvigs Sproglære S. 176—237. Ugentlig en Hjemmestil efter Iversens Stiløvelser; desuden hver anden Uge mundtlig Stil eller en Skolestil (til 31te Maj 30 Hjemmestile og 12 paa Skolen.) — IV stud. Klasse. (Jacobsen). Cæsar B. G. III. Cic. in Catil. 1—IV. Livius lib. XXX capp. 1—24. Af Ovidii metam. (Blochs Udvalg, H. II): Lycierne, Dædalus, Meleager, Philemon og Baucis, Hercules, Orpheus og Memnon*). Af Madvigs Sproglære ere §§ 176—341 repeterede, og §§ 342—374 læste og repeterede. To Stile ugentlig, en Hjemmestil og en Skolestil (til 1ste Juni 57) efter Iversens Stiløvelser. — V Sprogstud. Klasse. (Rektor.) Vergil. Aen. lib IV; af T. Maccius Plautus Lesestücke aus seinen Komödien v. A. Schmidt: 12. Sosia (160 V.) 13. Menaechmi (249 V.) og 15. Aulularia (409 V.) Hor. sat. I, 4—9; Cicero p. Milone, p. Ligario og Cato major; Livii lib. XXIX. (Jacobsen) Kursorisk Caes. B. G. lib. VII; Justinus lib. XII—XX; Version efter Henrichsens Opgaver; Til 13 Juni 31. — VI sprogst. Klasse (Rektor.) Af Madvigs carm. sel. 4de Udgave Tibull II og Ovid I—XI. Horats epist. I og II. Cicero de off. lib. I cap. 11 ad fin. II; af Taciti ann. efter Brickas og

---

*) Juel-Brockdorff opgiver Livius, lib. XXIV capp. 1—20 i Stedet for lib. XXX capp. 1—24 og af Ovid Deucalion, Europa og Pentheus (Blochs Udg. H. 1) i Stedet for Lycierne, Philemon og Baucis, Hercules og Orpheus. — Frantzen opgiver Midas i Stedet for Orpheus. —

Thomsens Udvalg S. 1—49. I Version ugentlig (til 15de Maj 25) efter Henrichsens Opgaver. (Jacobsen.) Kurserisk: Af Flemmers Udvalg Stykkerne af Curtius, Suetonius, Vellejus. —

Til Afgangsexamen opgive Kandidaterne: Livii lib. XXVI; af Taciti ann. efter Brickas og Thomsens Udvalg S. 1—49; Cicero p. S. Roscio Am. cap. 43—53 og p. Milone, samt de officiis lib. I og II; Virgillii Aen lib. III; af Madvigs carm. sel. (4de Udg.) Tibull. II; Ovid I—XI; Horatii od. lib. I og II; epist. lib. I og II.

Græsk.

III sprogstud. Klasse. (Gredsted.) Bergs Forskole og det tilsvarende af sammes Formlære. — IV sprogstud. Klasse. (O. Johnsen). Xenoph. Anab. lib. II. Hom. Od. VII. Bergs Forml. repeteret. — V sprogstud. Klasse. (Rektor.) Af Hofmanns suppl. lect. Gr. Plutarch Marius cap. 11—27; Nikias cap. 15—30 (S. 56—117.) Af Petersens Anthol. S. 1—16; Hom. Od. lib. II. og VII. (Gredsted.) Hom. Od. lib. VIII med Forbigaaelse af Vers 268—367. Herodot I cap. 1—4; 6—7; 14—56; 69—91; 141—169. — Repeteret en Del af Bergs Formlære. — VI sprogstuderende Klasse. (O. Johnsen.) Platonis apolog. Socr. og Kriton; Phaedon cap. 1—5 og 63—66; Luciani Gallus. Demosth. 1ste philipp. Tale; af Petersens Anthologi S. 4—10; 14—28; 34—38. Homer Od. IV og II. VI.

Til Afgangsexamen opgive Kandidaterne: Hom. Od. IV, VII og VIII (undt. V. 265—365). II. I og VI. Af Petersens Anthologi S. 4—10; 14—28; 34—38. Hero-

dot lib. VIII. Af Bergs udvalgte Stykker af Arrian o. a. S. 1—14; 70—74; 83—92. Platon Apol. Socr., Kriton. Af Hoffmanns suppl. lect. Græcæ: Plat. Phaedon cap. 1—5 (S. 121—130) og 63—66 (S. 147—152), samt Lucians Gallus (S. 25—55); Demosth. 1ste philipp. Tale.*)

Religion.

I Klasse B og A. (Teisen.) Efter Assens mindre Bibelhistorie det gamle Testamente forfra til Hjemkomsten fra Babylon. Balslevs Forklaring forfra til 2det Hovedstykke. Nogle Psalmer. — II Klasse B og A. (Teisen.) Efter Assens det gamle Test. fra Hjemkomsten fra Babylon, med Forbigaaelse af Afsnittet om det gl. Test.s Skrifter, og det ny Test. forfra til Jesu femte Ophold i Jerusalem. Af Balslevs Forklaring 2det Hovedstykke. Nogle Psalmer. — III Klasse B og A. (Teisen.) Assens Bibelhistorie læst ud fra Jesu tredje Ophold i Jerusalem og derpaa Bogen repeteret fra Udgangen af Ægypten. Afsnittene om de bibelske Skrifter ere medtagne. Balslevs Forklaring er læst ud fra tredje Hovedstykke, og derpaa ere de 4 sidste Hovedstykker repeterede. — V Klasse. (Møller.) Bibellæsning over udvalgte Stykker af 1ste Mosebog, Salmerne, Esaias, Johannes Evangelium og Romerbrevet. — VI Klasse. (Møller.) Fremstilling af Kirkens Historie fra Apostlenes

---

*) Med de realstuderende af V og VI Klasse (Faber) er i en ugentlig Time gennemgaaet Middelalderens og en Del af den nyere Tids Kunst- og Literaturhistorie med Fremvisning af Billeder og Oplæsning af Digterværker i Oversættelse.

Dage til Reformationen. Biografier af de vigtigste Personligheder i Kirkens Historie i de forskjellige Tider.

Historie.

I Klasse B. (Teisen) og A. (Rektor.) Efter Blochs Lærebog for Real. Oldtiden og af Middelalderen Indledningen og § 1. — II Klasse B. og A. (Teisen.) Efter samme Lærebog Middelalderen fra § 2 til § 15. — III Klasse B. og A. (Vogelsang.) Efter samme Lærebog Slutningen af Middelalderen (fra Valdemar Atterdags Død) samt den nyere Historie til den franske Revolution. — IV Klasse B. og A. (Vogelsang.) Fra den franske Revolution til Enden, efter samme Lærebog. Et Parti af den romerske Oldtidshistorie (fra Graccherne til Flavierne) er læst efter Thriges mindre Lærebog. Realisterne have repeteret hele det øvrige Kursus efter Blochs Lærebog. — V Klasse (Vogelsang.) Oldtidens Historie efter Thriges mindre Lærebog og Middelalderen efter Blochs større Lærebog. — VI Klasse. (Vogelsang.) Den nyere og nyeste Tids Historie efter Blochs større Lærebog. Repeteret Nordens Historie efter Blochs Lærebog, men med betydelige Udvidelser, især for Danmarks Vedkommende.

Geografi.

I Klasse B. (Strøm.) Fra Danmark til Nederlandene efter Erslevs Lærebog Nr. 2. — I Klasse A. (Vogelsang.) Samme Pensum. — II Klasse B. og A. (Strøm.) Fra Nederlandene til de enkelte Lande i Asien efter samme Lærebog. — III Klasse B. og A. (Strøm.) Fra de enkelte Lande i Asien til Enden efter samme

Lærebog. — IV Klasse B. og A. (Vogelsang.) Repeteret hele Geografien efter samme Lærebog.

Mathematik.

I Klasse B. og A. (W. Johnsen.) Julius Petersens Arithmetik og Algebra I. Side 8—40; sammes elementære Plangeometri 3 Udg. S. 3—29 og en indledende Betragtning af Rumstørrelser. Bokkenheusers Regnebog for Mellemlklasserne Side 32—35 og 42—51 samt en Del Ligninger af 1ste Grad med 1 Ubekjendt. — II Klasse B og A. (W. Johnsen.) Julius Petersens Arithmetik og Algebra I, Side 40—77 og 90—98; sammes elementære Plangeometri 3dje Udg. Side 30—51 og repeteret det, som er læst i 1ste Klasse. Bokkenheusers Regnebog for Mellemlklasserne Side 51 til Enden. Johnsens geometriske Tegneopgaver 1—27. — III Klasse B. og A. (Jacobsen.) Jul. Petersens Arithmetik og Algebra I. § 68—74. II § 1—40. Sammes Geometri § 88—120. Bokkenheusers Regnebog for Mellemlklasserne Side 66 til Enden. Hver Uge er en arithmetisk og en geometrisk Opgave besvaret hjemme. Geom. Tegning: Konstruktion af Trekanter og algebraiske Udtryk. — IV Klasse B. (Schmidt.) Jul. Petersens Arithmetik og Algebra II § 44 til Tillæg; repeteret det hele Kursus. Jul. Petersens Geometri fra § 109 til Enden; repeteret det hele. Regning efter Bokkenheusers Regnebog for højere Klasser. Hver Uge ere to skriftlige Opgaver besvarede hjemme. Geom. Tegning: Konstruktioner efter Johnsens geometriske Tegneopgaver. — IV Klasse A. (Kragh.) Jul. Petersens Arithmetik og Algebra II § 28 til Enden. Repeteret hele Arith-

metiken og Jul. Petersens Geometri. Regning paa Skolen efter Bokkenheusers Regnebog for højere Klasser, især Fladers og Legemers Beregning. Omtrent 60 Opgaver besvarede skriftlig hjemme. — V realst. Klasse. (Kragh.) Jul. Petersens Arithmetik og Algebra 2den Del fra S. 52 til Enden med nogle Tilføjelser. Sammes Trigonometri. Sammes Stereometri S. 1—69. Sammes „Methoder og Theorier“ 2den Udgave til S. 38. Projektionstegning efter Seidelins elementære Lærebog indtil S. 48. Omtrent 130 Opgaver besvarede skriftlig hjemme. — VI realst. Klasse. (Kragh.) Jul. Petersens analytiske Plangeometri undt. S. 76—79. Sammes Methoder og Theorier. S. 34 til Enden med Undtagelse af S. 80—107 og en Del enkelte Opgaver. Repeteret Arithmetiken, Trigonometrien og Stereometrien. 112 Opgaver besvarede skriftlig hjemme.

Fysik, Kemi og Astronomi.

(Schmidt.)

III Real. og realst. Klasse. Schmidts mindre Lærebog i Fysik §§ 1—5 og 32—126. Jørgensens kortfattede Lærebog i Kemi til Kulstof. — IV Real. og realst. Klasse. Schmidts mindre Lærebog §§ 6—31 samt fra § 127 til Enden; Jørgensens Kemi fra Kulstof til Enden. Repeteret det hele Kursus. — V Klasse a) Realstud. Schmidts Lærebog i Experimentalphysiken I indtil Lyset, II indtil Galvanismen; Schmidts Lærebog i Astronomi indtil Keplers Undersøgelser. — b) Sprogstud. Schmidts mindre Lærebog i Fysik forfra til Elektriciteten; sammes Astronomi indtil Keplers Undersøgelser. — VI Klasse. a) Realstud. Schmidts Experi-

mentalfysik I Lyset, II Galvanismen, Meteorologien og den fysiske Geografi; sammes Astronomi fra Planeternes Bevægelse om Solen til Enden. Repeteret det hele Kursus. — b) Sprogstud. Schmidts mindre Lærebog fra Magnetismen til Enden, Astronomien fra Planeternes Bevægelse til Enden. Repeteret det hele Kursus.

Naturhistorie.

(Strøm.)

I Klasse B. og A. Det menneskelige Legeme (med Undtagelse af Nervesystemet), Krybdyr, Padder, Fiske og Insekter til Guldsmedene efter Lützens Lærebog i Zoologi Nr. 2. — II Klasse B og A. Dyreriet fra Edderkopperne til Enden efter samme Lærebog. Planteriet forfra til Katostfamilien efter Strøms Planteriets Naturhistorie. — III Klasse B. og A. Planteriet fra de helkronede til Enden efter samme Lærebog. — IV Klasse B og A. Repeteret hele Naturhistorien.

Tegning.

(W. Johnsen.)

I Klasse B og A. Frihaandstegning efter Læreren Fortegning med Kridt paa Klassetavlen og efter Hetschs store Konturer. — II Realklasse. Tegning efter Gipsafstøbninger af Ornamente. — III og IV Realklasse. Tegning efter Gipsafstøbninger af Ornamente og efter fritstaaende Gjenstande.

Skydning.

(Hartnack.)

Med VI og V studerende Klasse samt med IV Realklasse er der i Skoleaaret 1879—80 udtrykket til

Skarpskydning 11 Gange. Der er skudt paa Afstandene fra 100 til 400 Alen, idet der som Betingelse for at rykke fra en Afstand op til en længere er fordret i 10 paa hinanden følgende Skud mindst 25 som Sum af Træffere og Points.

Som Forberedelse til Skarpskydningen er i Aarets Løb gjort omtrent 30 Skud med Salonriffel af hver Discipel i de 3 nævnte Klasser.

Nedenstaaende Liste viser Resultatet af Skarpskydningen.

Antal af deltagende Disciple.	Afstand i Alen	Antal af Skytter.	Antal af Skud.	Antal af Træffere.	Antal af Points.	Sum af Træffere og Points.	Middelsum for hvert Skud.	Anmkn.
38	100	38	552	480	925	1405	2,55	Af 5 Skud ere som Regel 3 afgivne i frit Anslag, 2 i Stillingen paa Knæ.
	200	35	466	312	507	819	1,76	
	300	14	168	113	189	302	1,80	
	400	4	54	38	57	95	1,76	

Præmieskydningen med ældste Klasse afholdtes den 12te Juni. Hver Discipel gjorde 5 Skud paa 300 Alens Afstand. De udsatte Præmier tilfaldt:

- 1) Dinsen med 10 Points i 5 Træffere = en Sum af 15.
- 2) Rasmussen med 9 Points i 4 Træffere = en Sum af 13.
- 3) Th. Petersen „ 8 — 5 — = — 13.

Rangeringen mellem de to sidste bestemtes ved Om-skydning.

5. Skolebeneficier og Legater.

Skolens almindelige Beneficier og Legater have i indeværende Skoleaar med Ministeriets Approbation*) været saaledes fordelte:

1. Hel Friplads og højeste Stipendium (100 *R* at oplægge): H. J. H. Larsen, N. C. Hansen, A. T. Rosenberg, P. J. Jensen og som extraordinær Gratist V. R. Strøm.

2. Hel Friplads og mellemste Stipendium (70 *R* at oplægge): J. C. Eriksen, P. Eriksen, K. T. Bruun og som extraordinær Gratist S. A. Faber.

3. Hel Friplads og laveste Stipendium (40 *R* at oplægge): L. B. Leth, H. Lollesgaard, L. Heuer, F. E. C. E. Lantow, H. M. Erichsen, G. C. F. V. Neidhardt og som extraordinær Gratist H. Johnsen.

---

*) Det meddeles her til Forældres og Værgers Underretning, at Ansøgninger om fri Skolegang eller de dermed i Forbindelse staaende Stipendier, som skulle stiles til Ministeriet eller til Rektor, maa indgives til Rektor ved det ny Skoleaars Begyndelse, senest inden 1ste September. Ansøgningen maa indeholde fuldstændige Oplysninger om Vedkommendes Formuesstilling og ledsages af paalidelige Vidnesbyrd fra bekendte Mænd. Uagtet et Beneficium kun tildeles for et Aar ad Gangen, behøver den, der allerede har nydt et saadant, ikke fremdeles at ansøge derom, ligesom Skolen ogsaa selv indstiller dem, der ere værdige dertil, til Forhøjelse af et lavere Beneficium. Ingen Discipel kan ansøge om Beneficium før efter et Aars Skolegang.

4. Hel Friplads (= 144 $\mathcal{R}$): D. Andersen; (= 120 $\mathcal{R}$) M. C. Jørgensen, K. Knudsen, C. B. Kehlet, E. V. V. Jørgensen, U. Biilmann, L. B. Hansen, H. S. Hansen, J. Torup og som extraordinær Gratist E. E. Faber.

5. Halv Friplads (= 72 $\mathcal{R}$): I. V. Teisen, F. C. C. Melbye, J. Hagen; (= 60 $\mathcal{R}$) C. Nielsen, T. F. C. Roloff, A. F. V. C. Wiberg, C. V. Kisling, I. C. Langkilde.

6. Højeste Stipendium (100 $\mathcal{R}$ at udbetale): H. T. F. V. Lantow, (C. C. Toldberg).

7. Mellemste Stipendium (70 $\mathcal{R}$ at udbetale): F. Hansen, E. Lollesgaard, C. A. Rump.

Ved Ministeriets Skrivelse af 18de Marts 1881 tilstodes der P. M. T. E. Frantzen af Stipendieoverskuds-fonden en extraordinær Understøttelse af 63 $\mathcal{R}$ til Udredelsen af Skolepenge for Halvaaret fra 1ste April til 30te Septbr. 1881.

Ved Skrivelse af 30te August 1880 fra Direktionen for Lundegaards Stiftelse tildeltes der M. C. Jørgensen af det riberske Legat en extraordinær Understøttelse paa 150 $\mathcal{R}$ aarlig.

De to Skolen tillagte Portioner af det moltkeste Legat for Sønner af Embedsmænd, hver paa 80 $\mathcal{R}$, oppebares af Disciplene P. G. Jørgensen og M. C. Selmer.

Det hostrupske Legat for 2 fattige og flittige Disciple af 5te Klasse og Mesterlektien tildeltes Disciplene H. I. H. Larsen og F. C. Hansen med 16 $\mathcal{R}$ 19 Ør hver.

Det baggerske Præmielegat tildeltes ved Censuren

Disciplene H. I. H. Larsen og I. C. Eriksen af 5te, L. Heuer og P. H. Strøm af 3die Klasse.

Det større baggerske Legat for Dimissi tildeltes Dimittenderne H. G. A. Jørgensen og F. C. Hansen. Af Frøken Ernsts Legat blev to større Portioner paa 190 *R* tillagte Dimittenderne C. I. F. Dinsen og T. I. Petersen. Endvidere erholdt af samme Legats Beholdning Studenterne H. L. Møller, N. F. Strøm, H. L. N. Hansen og A. E. H. Lübbers hver en extraordinær Understøttelse paa 100 *R*, samt V. Helsing paa 50 *R*.

Oplysninger om Discipelfrekvensen og Beneficiefordelingen i de offentlige lærde Skoler for Skoleaaret 1880—81 (affattede paa Grundlag af Forholdene den 1ste Oktober 1880).

1. Discipelfrekvensen.

	1ste Klasse.		2den Klasse.		3dje Klasse.		4de Klasse.		5te Kl.	6te Kl.	I alt.
	(st.)	(R.)	(st.)	(R.)	(st.)	(R.)	(st.)	(R.)			
Metropolitanskolen .	(30)	30 („)	(36)	36 („)	(38)	38 („)	(21)	21 („)	19	24	168
Frederiksborg Skole	(39)	39 („)	(17)	29 (12)	(12)	23 (11)	(8)	12 (4)	8	3	114
Roskilde Skole	(25)	35 (10)	(30)	42 (12)	(31)	38 (7)	(19)	21 (2)	23	10	169
Rønne — ..35	(4)	9 (5)	(6)	15 (9)	(7)	10 (3)	(3)	9 (6)	„	„	78
Odense —	(31)	38 (7)	(23)	32 (9)	(24)	28 (4)	(24)	27 (3)	21	12	158
Nykjøbing —	(11)	20 (9)	(12)	18 (6)	(11)	16 (5)	(9)	12 (3)	3	3	72
Aalborg —	(23)	40 (17)	(21)	36 (15)	(13)	23 (10)	(10)	14 (4)	5	5	123
Aarhus —	(24)	37 (13)	(24)	42 (18)	(14)	17 (3)	(11)	15 (4)	13	12	136
Ribe —	(8)	16 (8)	(7)	12 (5)	(5)	10 (5)	(8)	12 (4)	3	4	57
Viborg —	(12)	17 (5)	(14)	19 (5)	(13)	17 (4)	(8)	10 (2)	10	6	79
Randers —	(20)	31 (11)	(15)	19 (4)	(13)	17 (4)	(12)	15 (3)	16	9	107
Horsens —	(20)	32 (12)	(17)	28 (11)	(14)	18 (4)	(5)	6 (1)	7	6	97
Tilsammen...35	(247)	344 (97)	(222)	328(106)	(195)	255 (60)	(138)	174 (36)	128	94	1358
Sorø Skole	(26)	41 (15)	(27)	42 (15)	(20)	30 (10)	(17)	21 (4)	15	8	157
I alt...35	(273)	385 (112)	(249)	370(121)	(215)	285 (70)	(155)	195 (40)	143	102	1515

I Rønne Skoles 2 nederste Klasser er der 35 Disciple, nemlig: i 1ste Kl. 16, i 2den Kl. 19 Disciple.

NB. (st.) betegner: „Studerende Disciple“, (R.) betegner: „Realdisciple“.

2. Beneficiefordelingen.

	Metropoli- tanskolen.	Frederiks- borg Skole.	Roskilde Skole.	Rønne Sk.	Odense Sk.	Nykjeb. Sk.	Aalborg Sk.	Aarhus Sk.	Ribe Sk.	Viborg Sk.	Randers Sk.	Horsens Sk.	I alt.	Procent af Beneficipladserne.
Discipeltallet den 1. Oktbr. 1880 var	168	114	169	78	158	72	123	136	57	79	107	97	1358	•
Antallet af ekstraordinære Gratister udgjorde.....	2	1	5	2	4	3	3	1	4	3	1	2	31	•
Til Rest...	166	113	164	76	154	69	120	135	53	76	106	95	1327	•
Antallet af Beneficipladserne*) ..	8	19	27	25	26	12	20	23	9	13	18	16	216	•
Disse ere saaledes fordelte:														
1. Næringsdrivende.....	1 + $\frac{5}{2}$	7 + $\frac{5}{2}$	11 + $\frac{3}{2}$	11 + $\frac{2}{2}$	9 + $\frac{2}{2}$	3	9 + $\frac{2}{2}$	6 + $\frac{1}{2}$	2 + $\frac{2}{2}$	2	2 + $\frac{2}{2}$	1 + $\frac{10}{2}$	85 $\frac{1}{2}$	39,59
2. Kommunale Bestillingsmænd, Skolelærere, Pensionister m. fl.	•	1 + $\frac{3}{2}$	2	3 + $\frac{1}{2}$	3 + $\frac{1}{2}$	•	1 + $\frac{2}{2}$	2 + $\frac{5}{2}$	•	3	6 + $\frac{2}{2}$	2 + $\frac{4}{2}$	33	15,26
3. Embedsmænd.....	$\frac{1}{2}$	1 + $\frac{1}{2}$	6 + $\frac{1}{2}$	2 + $\frac{1}{2}$	1	1	2 + $\frac{1}{2}$	3 + $\frac{2}{2}$	2 + $\frac{1}{2}$	1	3	1	28 $\frac{1}{2}$	13,19
4. Jordbrugere.....	•	$\frac{1}{2}$	3	4 + $\frac{1}{2}$	4 + $\frac{1}{2}$	1	1	2 + $\frac{2}{2}$	2	4	1	1 + $\frac{2}{2}$	26 $\frac{1}{2}$	12,27
5. Enker (efter alle Klasser).....	2 + $\frac{3}{2}$	2 + $\frac{2}{2}$	3 + $\frac{1}{2}$	1 + $\frac{1}{2}$	5 + $\frac{2}{2}$	7	2	4 + $\frac{1}{2}$	•	3	4	2 + $\frac{2}{2}$	42 $\frac{1}{2}$	19,64
I alt...	3 + $\frac{10}{2}$	11 + $\frac{15}{2}$	25 + $\frac{4}{2}$	21 + $\frac{6}{2}$	22 + $\frac{5}{2}$	12	15 + $\frac{10}{2}$	17 + $\frac{12}{2}$	6 + $\frac{6}{2}$	13	16 + $\frac{4}{2}$	7 + $\frac{8}{2}$	261	

NB. Brøkerne betegne, hvor mange Pladser der have været delte.

Under Nr. 1 ere henregnede Prokuratorer, praktiserende Læger, Landinspektører, private Fuldmægtige og andre Betjente. Under Nr. 4 ere henregnede Gaardmænd, Husmænd, Forpagtere og Forvaltere.

De 28 $\frac{1}{2}$ Beneficipladser under Nr. 3 falde med 12 $\frac{1}{2}$ paa gejstlige, 5 $\frac{1}{2}$ paa militære og 10 $\frac{1}{2}$ paa civile Embedsmænds Sønner.

*) For Metropolitanskolen $\frac{1}{20}$, for Rønne Skole $\frac{1}{3}$ og for de øvrige Skoler $\frac{1}{6}$ af Discipeltallet.

6. Bibliotheket.

I nedenstaaende Fortegnelse over Bibliothekets Tilvæxt ere de fra Kultusministeriet sendte Skrifter — undtagen Programmer og Disputatser — betegnede med (m), Gaver fra Forfattere eller Forlæggere med (f), Gaver fra andre Private med (g).

I. Literaturhistorie.

1. *Bruun, Sch.*, Prøve paa en kort udsigt over litteraturens forskjellige grene. Prg. Kristiansund 1880.
2. *Aarsberetninger og Meddelelser* fra det store kgl. Bibl. Udg. af C. Bruun. 3. Bs. 5. H. Kbh. 1880. (m)
4. *Rohde, E.*, Der griechische Roman u. seine Vorläufer. Lpz. 1876.
6. *Dansk Bogfortegnelse*, udg. af G. E. C. Gad. 1881. Kbh.
Horn, Fr. Winkel, Den danske Litteratur Historie fra dens Begyndelse til vore Dage. 5—8. H. Kbh. 1880.
7. *Linnström, H.*, Svenskt boklexikon. Åren 1830—65. 29—38. h. Stockh. 1880.
8. Verzeichniss der Bücher, Landkarten etc., hrsg. v. der Hinrichs'schen Buchh. in Lpz. 1880. (f)

II. Encyklopædiske og blandede Skrifter.

- 15a. *Folkelæsning*. Smaastykker 10. Bs. 5. H., 11. Bs. 1—2. H. V. U. f. F. 113—15. Kbh. 1880—81.

- Oversigt over det kgl. dsk. *Vidensk. Selsk.* Forhandlinger m. m. i A. 1879 Nr. 3 og 1880 Nr. 1—2. Kbh. (m)
- 15b. *For Romantik og Historie.* Et Mndskr. udg. af H. P. Holst. Kbh. 1881.
- Fra alle Lande.* Et Mndskr. for nyere Rejsebeskrivelser m. m. Udg. af L. Zinck. Kbh. 1881.
- Illustreret Tidende.* 22. B. Kbh. 1880—81. Fol.

III. Sprog og Nationaliteter.

21. *Schlyter, G. R.,* Hist. inledning till en språkvetenskapelig encyklopedi. Prg. Carlskrona 1880. 4.
29. *Schreiner, E.,* Latinsk Vocabularium til Skolebrug. Christn. 1880. (f)
31. *Dahl, B.,* Om udtalen af latin i ældre og nyere tid. Prg. Christn. A. og Vs. sk. 1879.
35. *Lukianos,* Udvalgte Skrifter af, i Ovs. og ledsagede af en Levnetsbeskrivelse ved M. C. Gertz. Kbh. 1881.
38. *Curtii Rufi, Q.,* de rebus Alexandri magni historia superstes. Rec. et ill. Chrp. Cellarius. Lps. 1696. (g)
- Freinshemii, Jo.,* commentarii in libros superstites Q. Curtii de rebus gestis Alexandri Magni. Argent. 1639. (g) (Titelblad mgl.)
42. *Tidsskrift, Nordisk, for Filologi.* Ny Række. 5 Bs. 1—2. H. Kbh. 1880—81.
47. *Thorkelsson, J.,* Suppl. til islandsk-danske Ordbøger, 2. Sml. Prg. Reykjavik 1880.

49. *Grundtvig, Sv.*, Dansk Haandordbog med den af Kultusministeriet anbefalede Retskrivning. 2. Udg. Kbh. 1880.
50. *Rovsing, K.*, Konservative Sprogbemærkninger til beileilig Overveielse for de Vاكلende. Kbh. 1881.
- 50b. *Aars, J.*, Lidt om vort sprog og dets udtale. Prg. Christn. A. og Vs. sk. 1880.
- Hanssen, J.*, Retskrivningsregler. Prg. Skien 1879.
51. *Müller, Sig.*, Haandbog i den danske Literatur, udg. til Brug i Skole og Hjem. Kbh. 1880.
52. *Andersen, H. C.*, Samlede Skrifter. 33. B. Kbh. 1880.
57. *Grimm, J. u. W.*, Deutsches Wörterbuch. IV. Bs. 1. Abth. 2. Hälfte 2. Lfr., VI. Bs. 6—7. Lfr. Lpz. 1880—81.
67. *Byron*, Junker Harolds Pilgrimsfart. Ovs. af A. Hansen. Kbh. 1880.
68. *Sundby, Th.*, og *Baruël, E.*, Dansk-Norsk-Fransk Ordbog. 1—2. H. Kbh. 1881.
69. *James-Hansen, M.*, De vigtigste franske homonymer og deres udtale, til skolebrug. Prg. Bergen Tanks sk. 1880.
- Jung, C. F.*, Lærebog i Fransk. 1—3. Kursus. Kbh. 1879—80. (f)
- Lönnerberg, R. V.*, Några erinringar vid läran om pronomina i Franskan. Prg. Stockh. n. elmtsk. 1880. 4.
70. *Jung, C. F.*, Exempelsamling til Indøvelse af nogle af de vigtigste Regler i den franske Syntax med Ovs., Anm og Talemaader. Kbh. 1874. (f)

IV. Theologi.

78. Bibelen eller den hell. Skrift, indeh. det Gl. og det Nye Testamentes kanoniske Bøger. Kbh. 1880. (Brit. Bibelselskab.) 11 Explr.
88. *Nielsen, Fr.*, Romer-Kirken i det 19. Hundredaar. Det indre Liv. I. Kbh. 1881.

V. Filosofi.

103. *Nielsen, R.*, Almindelig Videnskabslære i Grundtræk. Kbh. 1880.
- Svensson, S. G.*, Grunddragen af den s. k. formela logiken, kritiskt skärskådade. Prg. Norrköp. 1880. 4.

VII. Pædagogik.

105. *Aspling, H.*, Några små bidrag til undervisningskonsten, hämtade ur den heliga skrift. Prg. Norrköp. 1880. 4.
- Heegaard, S.*, Om Opdragelse. En Fremstilling af Pædag. tilligemed et Omrids af dens Hist. Kbh. 1880.
- Theodorus*, Religionen og Børnene. Kbh. 1880.
- Vor Ungdom*. Tidsskr. for Opdragelse og Undervisning, udg. af J. Pio, H. Trier og P. Voss. 1881. Kbh.
106. *Arnesen*, Om de lærde Skoler. 1. Stykke. Prg. Fredericia 1816. (g)
- Berg, C.*, Den nye Skoleordning. Prg. Frederiksborg 1880.
- Iversen, C.*, Nogle Bemærkninger om Undervisningens Ordning i den lærde Skole. Prg. Horsens 1880.

107. *Odland, Th.*, Prøve paa en exegetisk haandbog til Lukas's evangelium til brug for gymnasierne. Prg. Chrstn. A. og V. 1879.
109. *Ross, J.*, Om troper og figurer med en indledning om fordringerne til den gode stil i alm. Prg. Bergen Tanks. sk. 1879.
- Voss, V.*, Den lat. Stil i Middelskolen og i Gymnasiet. Prg. Aalesund 1879.
- Wittrup, M.*, Nogle Bemærkninger om det tyske Sprogs nuværende Stilling i de lærde Skoler. Prg. Nykj. 1880.
114. *Alver, J. L.*, Rejseberetning (England). Prg. Frederikshald 1880.
- Gjør, M.*, Om de højere almenskoler i Preussen og Konger. Sachsen. Prg. Chrstn. Gjerts. sk. 1880.
- Horn, C. W. L.*, Rejseberetning (Tyskland). Prg. Hamar 1880.
- Ödman, N. P.*, Om det högre undervisningsväsendet i Frankrike. Prg. Gefle 1880. 4.
115. *Linde, A. C. P.*, Meddelelser ang. de lærde Skoler med dertil hørende Realunderv. i Kongeriget Danm. f. A. 1857—78. 2. H. Kbh. 1881. (m)
116. *Kjøbenhavns Universitet.*
Prg. til Kong. Fødselsfest 1880. 4.
Liste over Afgangsexamen ved de lærde Skoler og Tillægsex. ved Univ. 1880. (m)
Forelæsningskatalog 1880,2. (m)
Programmer til Examen 1880 fra de højere Skoler i *Aalborg, Aarhus, Fredericia* (1816 (g) og 1880), *Frederiksborg, Helsingør, Herlufsholm, Horsens, Kjøbenhavn* (Mtrpsk., Brgdsk. i Kbh., Bgdsk. paa

Chrh., v. Westens Inst., Lyceum, Haderslev Læreres Sk., Mariboës Sk., Krebs's Sk.), *Kolding*, *Nykjøbing*, *Odense*, *Randers*, *Reykjavik*, *Ribe*, *Roskilde*, *Rønne*, *Slagelse*, *Sorø*, *Thisted* (g), *Viborg*, *Vordingborg*.

Herlufsholm. — Wad, G. L., Herlufsholms to ældste Inventarier. Prg. Hrlfsh. 1880.

Odense. — Gjersing, F. F., Efterretninger om den private Realskole i Ods. Nr. 11. 1880. (f.)

Sorø. — Lorenzen P., Kort Vejledning for de Besøgende i Sorø Aks. Oldsagsamling og naturhist. Saml. Prg. 1880.

119β. Programmer til Examen 1879 og 1880 fra de højere Skoler i *Aalesund*, *Arendal*, *Bergen* (Kathsk., Tanks Sk.), *Christiania*, (Kathsk., Aars og Voss's Sk., Gjertsens Sk., Maribogadens Sk. (kun 79)), *Kristianssand*, *Kristiansund* (kun 80), *Drammen*, *Frederikshald*, *Hamar* (kun 80), *Kongsberg*, *Laurvig*, *Molde*, *Skien*, *Trondhjem* (Kathsk. (kun 80), borgerlig Realsk.), *Tromsø*.

Christiania Kathsk. — Sørensen, H., Fortegnelse over Skolens fysikalske og kemiske Samlinger. Prg. Chrstn. 1879.

Voss, V., Overlærerposterne ved de offentlige Skoler samt et nyt Gagereglement. Prg. Aalesund 1880.

119γ. Programmer til Examen 1880 fra de højere Skoler i *Carlskrona*, *Karlstad*, *Christianstad*, *Falun*, *Gefle*, *Göteborg* (h. allm. lrv., Realygmn.), *Helsingborg*, *Hernösand*, *Hudiksvall*, *Jönköping*, *Kalmar*, *Lindköping*, *Luleå*, *Lund*, *Malmö*, *Norrköping*, *Nyköping*, *Skara*, *Stockholm* (gymn., lrvv. å Södermalm,

nya elmtsk., Beskowska sk., Wallinska flicksk. (79 og 80), Ateneum), *Sundsvall, Umeå, Upsala, Wenersborg, Westervik, Westerås, Wexjö, Wisby, Örebro, Östersund.*

Skolordningsförslaget af d. 28. Nvb. 1778, meddelad af H. Hernlund. Prg. Stockh. gmn. 1880. 4.

Wexjö. — Scheutz, N. J. W., Biografiska anteckningar om lektorer vid Wexjö lrv. 2. afd. Prg. 1880. 4.

Örebro. — Gellerstedt, N. K. W., Förteckning öfver Örebro lrvs. myntsamling. II. Prg. Örebro 1880. 4.

Östersund. — Olsson, P., Förteckning öfver Östersunds h. elmlrvs. mynt- och medaljsamling. II. Prg. Östersund 1880. 4.

VIII. Lovkyndighed.

122. *Love- og Expeditioner* vedk. Kirke- og Skolevæsen. Saml. og udg. af H. V. Skibsted. 1879. Kbh. 1880. (m)

Lovtidende for Konger. Danmark 1881. Kbh.

Ministerialtidende for Konger. Danm. 1881. Kbh.

123. *Goos, C.*, Den danske Straffepoces i Forhold til Strafferetsplejens Grundsætninger fra Chr. V.s Lov til Nutiden. Prg. Kbhs. Univ. K. F. 1880. 4.

Sylow, H., Dommens materielle Retskraft. Kbh. 1880. (Jur. Disp.)

X. Historie og Geografi.

131. *Almanak*, Univ. lille, f. A. 1880, 81. Kbh.

Skriv- og Rejse-Kalender f. A. 1880, 81. Kbh.

136. *Duruy, V.*, Histoire des Romains. 112—162. livr. Paris. 1880—81.

141. *Bergman, G. Th.*, Om Grekernas boningshus under den homeriska tiden. Prg. Wenersborg 1880. 4.
142. *Lindroth, L.*, Kort sammandrag af de Romerske Antiquiteterna. Prg. Stockh. Besk. sk. 1880. 4.
Madvig, J. N., Den romerske Stats Forfatning og Forvaltning. 1. B. Kbh. 1881.
144. *Petermanu's, A.*, Mittheilungen aus J. Perthes geogr. Anstalt. Hrsg. v. E. Behm u. M. Lindeman. 27. B. 1881. Ergzh. 61—64. Gotha. 4.
Tidskrift, Geografisk, udg. af det kgl. geogr. Selskab, Red. af E. Erslev. 5. B. Kbh. 1881. 4.
146. *Chardin*, Persian- u. Ost-Indische Reise-Beschreibung. Lpz. (1687). 4. (g)
Hoskiær, V., Rejse i China, Japan og Indien. Kbh. 1880.
Nordenskiöld, A. E., Vegas Rejse omkring Asia og Europa. Ovs. ved B. Geelmuyn den. 1—4. H. Kristn. 1880—81.
Verne, J., Jordens Opdagelseshistorie. Overs. af A. Geelmuyn den. 2. Afd. Kristn. 1880.
147. *Aarsberetninger* fra det kgl. *Geheimearchiv*. 6. Bs. 5. H. Kbh. 1880. 4. (m)
Magazin, Danske, 4. Række. Udg. af det kgl. Selsk. for Fædrelandets Hist. og Sprog. 5. Bs. 1. H. Kbhv. 1881. 4.
148. *Mollerup, W.*, Danmarks Forhold til Lifland. Kbh. 1880. (Filos. Disp.)
149. *Aarbøger for nord. Oldkyndighed og Hist.*, udg. af det kgl. nord. Oldskrift-Selskab. 1880. Kbh.
Müller, Soph., Dyreornamentiken i Norden. Kbh. 1880. (Fil. Disp.)

- Thorsen, P. G.*, De danske Runemindesmærker, beskrevne og forklarede. 1—2. Afd. Kbh. 1864—80. (m) (3 Bind).
- Worsaae, J. J. A.*, Nordens Forhistorie. Efter samtidige Mindesmærker. Kbh. 1881.
158. *Lund, Tr.*, Danms. og Norges Hist. i Slutn. af det 16. Aarh. I, 2—3. Kbh. 1880.
169. *Falbe-Hansen, V.*, og *Scharling W.*, Danmarks Statistik. 13—15. H. Kbhv. 1880—81.
- Nyholm, C. V.*, Grundtræk af Danms. Statsforfatning og Statsforvaltning med et Omrids af Sveriges og Norges. 2. D. V. U. f. F. Kbh. 1880.
- Danmarks Statistik. Statistisk Tabelværk.* 4. R. C, 2; D, 2. Udg. af det stat. Bureau. Kbh. 1879. 4. (m)
- Danmarks Statistik. Sammendrag* af stat. Oplysninger. Nr. 8. Udg. af det stat. Bureau. Kbh. 1880. (m)
170. Samlinger til *Fyens* Hist. og Topographie, udg. af *Fyens Stifts liter. Selskab.* 7. Bs. 4. H., 8. Bs. 1—3. H. Ods. 1878—80. (f)
- Rasmussen Søkilde, N.*, og *Jørgensen (Kistrup), S.*, *Hillerslev* og *Østerhæsing*e Sogne med *Arreskov* og *Gjelskov* i ældre og nyere Tid. Ods. 1881.
- Samlinger til *jydsk* Hist. og Topogr. Udg. af det jydsk hist.-topogr. Selskab. 8. Bs. 1—2. H. Aalb. 1880.
- Nielsen, O.*, *Kjøbenhavn* i Aarene 1536—1660. 1. Ds. 1. H. Kbh. 1880.
- Nielsen, O.*, *Kjøbenhavns* Diplomatarium. 5. Bs. 1. H. Kbh. 1881. — Register til 1—4. B. Kbh. 1880. (m)

170. Engelstoft, C. T., *Odense Byes Historie*. 2. Udg. Ods. 1880. (g) (2 B., Kortene i Fol.)
Uddrag af *Odense Byraads Forhandlinger* f. A. 1879. 11. Aarg. Ods. 1880. (f)
Kinch, J., *Ribe Bys Hist. og Beskrivelse fra Reform. indtil Enevoldsmagtens Indførelse*. 1—2. H. Odde 1880—81.
178. *Montelius, O.*, m. fl., *Sveriges historia från äldsta tid till våra dagar*. 4. ds. 3. 5. 7. 8. h. Stockh. 1880.
185. *Stacke, L.*, *Deutsche Geschichte*. 2—3. Abth. Bielefeld u. Lpz. 1880.
219. *Schwanenflügel, H.*, *Oldtidens Kulturhistorie i sine Hovedpunkter*. 1. Kbh. 1880.
222. *Boissier, G.*, *Promenades archéologiques. Rome et Pompéi*. Paris 1880.
Bruun, C., *Pompeji, dets Historie og Mindesmærker*. 4—8. Lvr. Kbh. 1880—81.
Perrot, G., et *Chipiez, Ch.*, *Histoire de l'art dans l'antiquité*. Tome 1. L'Égypte. 1. livr. Paris 1881.
224. *Kunsthistorische Bilderbogen. Supplement* enthaltend: *Die Kunst des 19. Jahrs*. 2—6. Lfr. Lpz. (Seemann) (u. A.) Fol.
Ménard, R., *Histoire des beaux-arts illustrée*. Paris 1875.
227. *Arkiv, Historisk*. Et Mndskr. for popul. Skildringer af hist. Personer og Begivenheder. Udg. af F. C. Granzow og S. B. Thrige. Kbh. 1881.

Tidsskrift, Historisk, udg. af d. dsk. hist. Forening.
5. R. Red. af C. F. Bricka. 2. Bs. 1—2. H.
Kbh. 1880. (m.)

XI. Matematik.

230. *Tidsskrift for Mathematik*. Udg. af H. G. Zeuthen.
4. R. 5. Aarg. Kbh. 1881.

Zeitschrift f. Math. u. Physik, hrsg. v. O. Schlömilch,
E. Kahl u. M. Cantor. 26. Jahrg. 1881. Lpz.

232. *Schendel, L.*, Beiträge zur Theorie der Functionen.
Halle 1880.

238. *Boije af Gennäs, C. O.*, Undersökning af tredjegrads-
kurvan $y^2 = x^2 \frac{3a - 2x}{a + 2x}$. Prg. Göteb. realgmn.
1880. 4.

Fagerholm, J. A., Bidrag till läran om sferer. Prg.
Wisby 1880. 4.

Seeger, H., Die Fundamentaltheorieen der neueren
Geometrie u. die Elemente der Lehre von den
Kegelschnitten. Brnschw. 1880.

XII. Naturvidenskab.

242. *Encyklopædie der Naturwissenschaften* hrsg. v. G.
Jäger, A. Kenngott etc. 1. Abth. 1—20.
Lfr. Breslau 1880—81.

Tidsskrift for popul. Fremst. af Naturvidenskabene, udg.
af C. F. Lütken og E. Warming. 28. B. Kbh.
1881.

243. *Annalen der Physik u. Chemie*. Neue Folge hrsg.
v. G. Wiedemann. 13—15. B. Beiblätter 5.
B. Lpz. 1881.

243. *Stewart, B.*, Die Erhaltung der Energie, das Grundgesetz der heutigen Naturlehre. Lpz. 1875.
Tidsskrift for Physik og Chemi. Udg. af A. Thomsen under Medvirkn. af A. Paulsen og Th. Thomsen. 2. R. 2. B. Kbh. 1881.
252. *Tidsskrift, Naturhistorisk*, stiftet af H. Krøyer, udg. af J. C. Schiødte. 3. R. 12. Bs. 3. H. Kbh. 1880.
Wigand, A., Darwinismen, et Tidens Tegn. Ovs. af L. W. S. Petersen. Kbh. 1880.
253. *Petersen, P. M.*, Lærebog i mineralogi og geologi for middelskolen. Prg. Christn. Maribg. sk. 1879.
254. *Fries, Th. M.*, Om växternas spridning (Ur vår tids forskning 25.) Stockh. 1880.
Theorin, P. G. E., Adnotationes ad Hymenomyces Fahlunenses. Prg. Falun 1880. 4.
Warming, E., Den alm. Botanik. En Lærebog nærmest til Brug for Studerende og Lærere. Kbh. 1880.
255. *Bergsøe, V.*, Fra Mark og Skov. 14—18. H. Kbh. 1880.
Bohr, Chr., Studier over Mælk med særligt Hensyn til de i samme suspendede Fedtkugler. Kbh. 1880. 4. (Med. Disp.)
Lütken, Chr., Skildringer af Dyrelivet i Fortid og Nutid. Popul. Forelæsninger. Kbh. 1880.
Wulff, J., Danmarks Pattedyr. Kbh. 1881.
257. *Bang, B. L. F.*, Jagttagelser og Studier over dødelig Embolie og Thrombose i Lungearterierne. Kbh. 1880. (Disp.)
Bremer, V., Om det pathologiske Fund hos Døvstumme særl. i Danm. Kbh. 1880. (Disp.)

257. *Krebs, C.*, Om fremmede Legemer i Øjet. Kbh. 1880. (Disp.)
Meyer, L., Uterinsygdomme som Sterilitetsaarsag. Kbh. 1880. (Disp.)
Møller, O. L., Gastrotomien. Kbh. 1880. (Disp.)
Proschowsky, H., Om Hjertesygdomme hos Soldater. Kbh. 1880. (Disp.)

XIII. Tekniske og økonomiske Videnskaber.

258. *Opfindelsernes Bog*. Red. af A. Lütken. 6—7. B. Kbh. 1880—81.
-

7 Udtog af Skolens Regnskaber

for Finansaaret 1880—81.

		Indtægt.	
		<i>Nr</i>	<i>Ør</i>
1.	Kassebeholdning efter Regnskabet for 1879	4306	25
2.	Jordebogsindtægter og Indtægter af Kirker og Præstekald efter Fradrag af Udgifterne	22994	41
3.	Renter af Skolens Kapitalformue	5099	12
4a.	Skoleindtægter	15562	60
b.	Tilskud fra Stipendieoverskudsfonden	960	„
5.	Forskjellige ubestemte og ekstraordinære Indtægter	28	82

Udenfor Finantsloven:

Indeholdt Præmier til Livsforsikrings- og Forsørgelsesanstalten af 1871	970	14
Tilskud fra den almindelige Skolefond ..	4500	„
Summa Indtægt	54421	34
Naar Udgiften fradrages med	47929	12
Bliver Kassebeholdn. d. 31 Marts 1881 . .	6492	22

Udgift.

	<i>Nr</i>	<i>Ør</i>
2a. Gager til faste Lærere.....	29940	58
b. Inspektørens og Bibliothekarens Gager ..	500	„
c. Pedellens Løn og Skoleopvartning	484	„
d. Personligt Tillæg til faste Lærere som Godtgjørelse for Tab af Andel i Skolepenge	1480	„
3. Timeundervisning	3821	1
4. Pensioner.....	2382	91
5. Bibliotheket og de videnskabelige Sam- linger	699	98
6a. Bygningernes Vedligeholdelse og Hoved- reparationer	888	97
Extraordinære Hovedreparationer.....	2256	65
b. Leje af Svømmeplads	80	„
c. Inventariets Vedligeholdelse.....	449	59
7. Brændsels- og Belysningsforødenheder..	1459	27
8. Skatter og Afgifter (de kommunale)	619	34
9. Regnskabsføringen	940	„
13. Forskjellige løbende og ekstraordinære Udgifter:		
b. Rengjøring.....	137	6
c. Porto, Protokoller, Skrivematerialier og Afskrivning	369	85
d. Programmer og Skolehøjtideligheder	276	19
e. Andre Udgifter	37	8
14. Riffelskydningsøvelser.....	136	42

Udenfor Finansloven:

Indsendte Præmier til Livsforsikrings- og Forsørgelsesanstalten af 1871	970	14
Decisionsposters Berigtigelse.....	„	8
Summa Udgift.....	<u>47929</u>	<u>12</u>

Afgangsexamen og Hovedexamen i 1881

afholdes i følgende Orden:

Onsdag 15 Juni Kl. 8—12.	6. Dansk Stil I. 4 S. og R. Dansk Stil. R. l. Gr. Dansk Stil I.*)
— „ — „ 4—8.	6 SS. Fransk Stil. 6 RS. Beregningsopgave. 4. S og R. Geom. Udarbejd.
Torsdag 16 — „ 8—12.	6 SS. Version. 6 RS. Geom. Udarbejd. 4 S. og R. Arithm. Udarbejd. R. l. Gr. Regning.
— „ — „ 4—8.	6. Dansk Stil II. 4 S. Latinsk Stil. 4 R. Tysk Stil.
Fredag 17 — „ 8—12.	6 R. S. Projektionstegning. R. l. G. Dansk Stil II.
— „ — „ 4—8.	6 RS. Arithm. Udarbejd.

Onsdag den 29de Juni.

Kl. Klasseværelse.

8—12. B.	5. Dansk Stil. Vogelsang.**)
8. Sol.	4 SSA Græsk. O. Johnsen, Rektor, Gredsted.
8. L.	4 RS og R. Naturlære. Schmidt, Kragh, W. Johnsen.
8—11. C.	3A. Dansk Stil. Strøm.
8—11. D.	3B. Dansk Stil. W. Johnsen.
8—11. E.	2A. Dansk Stil. Garben.

*) Hvor intet særligt angives, examineres Real. lav. Grad sammen med 4 Klasse.

**) Første Navn efter et mundtligt Fag betegner Examinator, de følgende Censorer. Sol. betegner Solennitetssalen.

Kl. Klasseværelse.

- 8—11. F. 2B. Dansk Stil. Schmidt.
 8. K. 1B. Tysk. Faber, Jacobsen.
 4. L. 3. Religion. Tejsen, Faber.
 4. K. 2B. Geografi. Strøm, Vogelsang.
 4—7. G. 1A. Dansk Stil. Zerlang.
 4—7. F. 1B. Dansk Stil. Gredsted.

Torsdag den 30te Juni.

- 8—12. B. 5SS. Latinsk Version. }
           5RS. Arithm. Opg. } Jacobsen.
 8. Sol. 4SSB. Græsk. O. Johnsen, Rektor, Gredsted.
 8—11. C. 3A. Arithm. Opg. Kragh.
 8—11. D. 3B. Arithm. Opg. Vogelsang.
 8—11. E. 2A. Regning. Garben.
 8—11. F. 2B. Regning. Faber.
 8—11. G. 1A. Regning. W. Johnsen.
 8—11. M. 1B. Regning. Zerlang.
 4—8. G. 5RS. Regneopgave. }
 4—7. G. 1R. Tysk Stil. } Zerlang.
 4—7. L. 3A. Historie. Vogelsang, Teisen.
 4—7. K. 3B. Geografi. Strøm, Jastrau.

Fredag den 1ste Juli.

- 8—12. B. 5SS. Fransk Stil }
           5RS. Geom. Opg. } Schmidt.
 8. Sol. 4A. Tysk. O. Johnsen, Zerlang, Jacobsen.
 8. L. 4B. Geografi. Vogelsang, Strøm, Jastrau.
 8. K. 2A. Arithmetik. W. Johnsen, Kragh.
 8. I. 1A. Historie. Rektor, Tejsen.
 8. H. 1B. Dansk. Gredsted, Garben.
 4. L. 3A. Arithmetik. Jacobsen, Schmidt.
 4. K. 3B. Fransk. Zerlang, O. Johnsen.
 4. I. 2B. Historie, Teisen, Garben.

Lørdag den 2den Juli.

8. Sol. 6. Engelsk. Garben, Dr. Sundby, O. Johnsen.
 8. L. 5SS,α Latin. Rektor, Jacobsen.
 8. K. 5RS. Arithmetik. Kragh, W. Johnsen.

Kl. Klasseværelse.

- 8—11. F. 3S. Latinsk Stil. Gredsted.
 8—11. G. 3R. Tysk Stil. Schmidt.
 8—11. B. 2S. Latinsk Stil. Zerlang.
 8. I. 1A. Naturhistorie. Strøm, Jastrau.
 8. H. 1B. Religion. Teisen, Vogelsang.
 4. Sol. 6,a. Fransk, Zerlang, Dr. Sundby, Strøm.
 4—8. B. 5RS. Projektionstegning. }
 2R. Tysk Stil. } Teisen.
 4—7. F. 3A. Geometrisk Opgave. Kragh.
 4—7. G. 3B. Geometrisk Opgave. W. Johnsen.

Mandag den 4de Juli.

8. Sol. 6,b. Fransk. Zerlang, Dr. Sundby, Strøm.
 8. L. 5SS, β . Latin. Rektor, Jacobsen.
 8. K. 5RS. Geometri. Kragh, W. Johnsen.
 8. I. 4A. Historie. Vogelsang, Politim. Oldenburg,
 Teisen.
 8. H. 3A. Tysk. Gredsted, Jastrau.
 8. G. 1S, α . Latin. Garben, O. Johnsen.
 4. Sol. 4B. Fransk. Zerlang, Pr.-Lt. Bloch, Strøm.
 4. L. 3B. Arithmetik. Jacobsen, Schmidt.
 4. K. 2A. Geometri. W. Johnsen, Kragh.
 4. I. 2B. Religion. Teisen, Pastor Kock.
 4. H. 1S, β . Latin. Garben, O. Johnsen.

Tirsdag den 5te Juli.

8. L. 5RS. Fysik. Schmidt, Kragh.
 8. Sol. 5SS α . Græsk. Rektor, Gredsted.
 8. K. 4B. Historie. Vogelsang, Politim. Oldenburg,
 Teisen.
 8. I. 2B. Arithmetik. W. Johnsen, Jacobsen.
 8. H. 1R. Engelsk. Garben. O. Johnsen.
 4. Sol. 4A. Naturhistorie. Strøm, Brygger Schjøtz,
 Faber.
 4. L. 3SS. Græsk. Gredsted, O. Johnsen.
 4. K. 3B. Tysk. Jacobsen, Teisen.
 4. I. 2A. Fransk. Zerlang, Garben.
 4. H. 1A. Arithmetik. W. Johnsen, Kragh.

Onsdag den 6te Juli.

Kl. Klasseværelse.

8. Sol. 6. Oldnordisk. O. Johnsen, Overl. Fritsche, Jacobsen.
8. L. 5SS. Naturlære Schmidt, Kragh.
8. K. 3S, β . Latin. Gredsted, Rektor.
8. I. 3R. Engelsk. Garben, Faber.
8. H. 2A. Historie. Teisen, Zerlang.
8. M. 1B. Naturhistorie. Strøm, Jastrau.
1. Sol. 6 Tysk. Faber, Overl. Fritsche, Jacobsen.
4. Sol. 4A Fransk. Zerlang, Pr.-Lt. Bloch, Strøm.
4. L. 4B. Tysk. Faber, O. Johnsen, Jacobsen.
7. L. R. 1. Gr. Dansk. O. Johnsen, Faber, Jacobsen.
4. K. 2B. Geometri. W. Johnsen, Schmidt.
4. I. 1A. Geografi. Vogelsang, Garben.

Torsdag den 7de Juli.

8. prøves de til Optagelse i Skolen anmeldte Disciple.

Fredag den 8de Juli.

8. L. 5. Oldnordisk. O. Johnsen, Gredsted.
8. Sol. 4B Naturhistorie. Strøm, Brygg. Schjøtz, Faber.
8. K. 3RS. og R. Naturlære. Schmidt, Driftsbst. Dyhr.
8. I. 2R. Engelsk. Garben, Zerlang.
8. H. 1A. Religion. Teisen. Pastor Kock.
4. Sol. 4A. Geografi. Vogelsang, Teisen, Jastrau.
4. L. 3S, α . Latin. Gredsted, Rektor.
4. K. 2S. Latin. Faber, Garben.
4. I. 1B. Geografi. Strøm, Zerlang.

Lørdag den 9de Juli.

8. Sol. 6SS. Latin. Rektor, Professor Holm, Jacobsen.
8. L. 6RS. Matematik, Kragh, Dr. Zeuthen, W. Johnsen.
8. K. 5. Fransk. Zerlang, O. Johnsen.
8. I. 3A. Geografi. Strøm, Schmidt.
8. H. 3B. Historie. Vogelsang, Gredsted.
8. G. 2A. Religion. Teisen, Faber.
4. Sol. 4S, α . Latin. Jacobsen, Professor Holm, Rektor.

Kl. Klasseværelse.

4.	L.	4 β Matematik	{ Kragh, Schmidt,	Dr. Zeuthen, Schm. Kragh.
4.	K.	2B. Naturhistorie.	Strøm, Jastrau.	
4.	I.	1A. Dansk.	Teisen, Garben.	
4.	H.	1B. Fransk.	Zerlang, O. Johnsen.	

Mandag den 11te Juli.

8.	Sol.	6. Historie.	Vogelsang, Professor Holm, Teisen.	
8.	L.	5 β . Græsk.	Rektor. Gredsted.	
8.	K.	4 γ . Matematik.	Schmidt, Dr. Zeuthen, Kragh.	
8.	I.	3A. Geometri.	Jacobsen, W. Johnsen.	
8.	H.	1A. Fransk.	Zerlang, Garben.	
4.	L.	6SS. Naturlære.	Schmidt, Dr. Zeuthen, Kragh.	
4.	Sol.	4S β . Latin.	Jacobsen, Prof. Holm. Rektor.	
4.	K.	2A. Geografi.	Strøm. O. Johnsen.	
4.	I.	2B. Tysk.	Faber, Gredsted.	
4.	H.	1B. Arithmetik.	W. Johnsen, Stadsing. Jo- chimsen.	

Tirsdag den 12te Juli.

8.	Sol.	6SS. Græsk.	O. Johnsen, Prof. Holm. Rektor.	
8.	L.	6RS. Fysik.	Schmidt, Dr. Zeuthen, Kragh.	
8.	K.	4R. Engelsk.	Garben, Faber, Zerlang.	
8.	I.	2A. Naturhistorie.	Strøm. Jastrau.	
8.	H.	1B. Geometri.	W. Johnsen, Jacobsen.	
9.	K.	5. {	Tysk. Faber, Garben.	
			{ Engelsk. Garben, Faber.	
4.	Sol.	4S γ . Latin.	Jacobsen, Prof. Holm, Rektor.	
4.	L.	4 α . Matematik.	Kragh, Dr. Zeuthen, Schmidt.	
4.	K.	3A. Fransk.	Zerlang, Teisen.	
4.	I.	3B. Naturhistorie.	Strøm, Jastrau.	
4.	H.	1A. Tysk.	Gredsted, Vogelsang.	

Onsdag den 13de Juli.

8.	Sol.	5. Historie.	Vogelsang, Faber.	
8.	M.	3A. Naturhistorie.	Strøm, Jastrau.	
8.	L.	3B. Geometri.	Jacobsen, Schmidt.	
8.	K.	2A. Tysk.	O. Johnsen, Gredsted.	
8.	I.	2B. Fransk.	Zerlang, Garben.	

Kl. Klasseværelse.

8. G. 1A. Geometri. W. Johnsen, Kragh.
8. H. 1B. Historie. Teisen. Rektor.

Torsdag den 14de Juli.

10. Sol. Translokation og Bekjendtgjørelse af Afgangsexamens Udfald, hvorefter Sommerferien tager sin Begyndelse.

Mandagen den 15de August Kl. 8 begynder det nye Skoleaar.

Disciplenes Forældre og Foresatte samt andre Skolens Velyndere indbydes til at bæere disse Examinere med deres Nærværelse.

Odense Kathedralskole i Juni 1881.

P. Petersen.
